

KESKI-POHJANMAAN LIITON TILINPÄÄTÖS 2020

Hyväksytty maakuntahallituksessa 22.3.2021
Vahvistettu maakuntavaltuustossa 29.4.2021

Sisällys

1	TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1	MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS	4
1.2	OLENNAISET TAPAHTUMAT JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS	11
1.2.1	<i>Maakunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset</i>	11
1.2.2	<i>Maakuntavaltuusto 2017-2021</i>	11
1.2.3	<i>Maakuntahallitus vuonna 2020</i>	13
1.2.4	<i>Tarkastuslautakunta vuonna 2020</i>	13
1.2.5	<i>Liiton muu toiminta</i>	13
1.2.6	<i>Alueen taloudellinen kehitys</i>	14
1.2.7	<i>Olennot muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa</i>	15
1.2.8	<i>Liiton henkilöstö</i>	15
1.2.9	<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista</i>	17
1.3	SELONTEKO KUNTAYHTYMÄN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	17
1.4	KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	18
1.4.1	<i>Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt</i>	18
1.4.2	<i>Olennot konsernia koskevat tapahtumat</i>	19
1.5	TILIKAUDEN TULOS	19
2	TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN	20
2.1	TALOUSARVION JA TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET VUODELLE 2020	20
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	34
3.1	TULOSLASKELMA 31.12.2020	34
3.2	RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2020	35
3.3	TASE JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2020	36
3.4	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2020	37
3.5	KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2020	38
3.6	KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2020	39
3.7	KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2020	40
4	LIITETIEDOT	41
4.1	LIITON TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	41
4.2	LIITON TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	41
4.3	LIITON TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	42
4.4	LIITON JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET JA PERUSPÄÄOMAN JAKAANTUMINEN JÄSENKUNTIEN KESKEN	43
4.5	LIITON VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	44
4.6	LIITON JÄSENYYDET	45
4.7	LIITON HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	45
4.8	LIITON VÄLITYSVARAT	46
4.9	LIITON MYÖNTÄMÄ HANKERAHOITUS VUONNA 2020	46
4.10	LIITON HALLINNOIMAT HANKKEET VUONNA 2020	47
4.11	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	48
4.12	KONSERNITASEEN LIITETIEDOT	48
5	LUETTELOT JA SELVITYKSET	51
5.1	LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	51
5.2	KÄYTETYT TOSITELAJIT	51
6	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	52
6.1	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	52
6.2	TILINTARKASTUSMERKINNÄT	52

7	TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	52
----------	---	-----------

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Maakuntajohtajan katsaus

Toimintakaudella 2020 maailman koronavirustilanteesta aiheutunut talouden taantuma jäi Suomessa pienemmäksi kuin muualla euroalueella. Suomen talous supistui vuonna 2020 merkittävästi, mutta aiempaa ennustettua vähemmän, ollen noin 3,8 %. Vaikka taantuma jäi pelättyä pienemmäksi, heikensi se talouden kasvuedellytyksiä Suomessa. Syksyllä 2020 jatkuneen koronavirustilanteen toisen aallon myötä investoinnit vähenivät edelleen ja työmarkkinoiden toipuminen viivästyi. Julkisen talouden tilanne jäi kriisin jäljiltä entistä heikommaksi, ja kestävyysvaje on vuoden 2020 koronaikutusten seurauksena entistä suurempi.

Näyttää siltä, että talvella 2020-2021 epidemia laajenee ja kansalaisia joudutaan suojelemaan talouden laajalla sulkemisella. Jos epidemiaa ei saada kuriin, talous voi supistua vielä vuonna 2021. Pahimmillaan koronakriisi saattaa jättää suuren pysyvän jäljen Suomen talouteen. Rokotteet tuovat toivoa kriisin päättymisestä sekä Suomessa että muualla maailmassa. Vaikka talous toipuu pandemiasta ja suhdanne vahvistuu, pidemmällä aikavälillä Suomen talouden kasvuedellytykset ovat vaimeat.

Vuoden 2020 aikana koronasta aiheutunut epävarmuus talouskehityksestä on saanut yritykset vähentämään investointeja. Investointeja painaa myös rakentamisen heikko kehitys. Talouskasvu onkin pitkälti yksityisen kulutuksen varassa. On arvioitu, että kotitalouksien ostovoima kasvaa 2021, ja kuluttajien luottamuskin vahvistuu sitä mukaa kun pandemian uhka väistyy. Kotitalouksien lisääntynyt varovaisuus, työttömyyden uhka sekä kulutusmahdollisuuksien kapeneminen rajoitustoimien vuoksi ehtivät nostaa toimintavuonna 2020 kotitalouksien säästämisasteen ennätyslukemiin. Käyttämättä jääneet tulot antavat jatkossa liikkumavaraa kotitalouksien kuluttamiseen.

Keski-Pohjanmaan maakunnan vahvuutena on jo pitkään ollut elinkeinojen monipuolinen toimialarakenne ja teollisuuden vientipainotteisuus. Maakunnan toimialakeskittymät ovat vahvoja. Alkutuotannon ja teollisen toiminnan osuudet korostuvat koko maahan verrattuna. Kemian, biotalouden ja mineraalitalouden osaamiskeskittymä biolaakso on elinkeinoelämän, tutkimuksen, innovaatiotoiminnan ja koulutuksen keskittymä, joka toteuttaa maakunnan älykkään erikoistumisen tavoitteita ja vahvistaa elinkeinoelämän tarvitsemää osaamista maakunnassa. Biolaaksoverkosto nivoo yhteen alueen vahvuudet teollisuudessa, alkutuotannossa ja tutkimuksessa modernin kärjen menestykseen.

Keski-Pohjanmaan merkittävimpiä teollisuudenaloja ovat metalliteollisuus, elintarviketeollisuus, kone- ja laitevalmistus sekä kemianteollisuus. Maakunnan koko teollisuuden liikevaihto, myös vientiliikevaihto, on ollut kasvussa viime vuosina. Koronatilanteesta huolimatta alkuvuonna 2020 Suomen vienti kasvoi käytännössä vain Keski-Pohjanmaalla.

Keski-Pohjanmaan väkiluku on kasvanut hiljalleen tällä vuosituhanella, mutta aivan viimeisimmät väestön ennakkotilastot osoittavat väkimäärän kääntyneen

laskuun. Väkeä karkaa muihin maakuntiin Suomen sisällä, mutta muuttovoittoa saadaan maahanmuuton kautta.

Koronaviruksen vaikutukset ovat vaikuttaneet myös pohjalaisiin yrityksiin. Palvelualat ovat kärsineet eniten, vaikka esimerkiksi ravintoloiden ulosmyynti oli sallittua myös voimakkaimpien rajoitustoimien aikana. Matkailualan yritysten toiminta on vaikeutunut turismin vähentymisen vuoksi. Myös teollisuusyritysten toiminta on vaikeutunut, sillä ne toimivat suurimmilta osin kansainvälisillä markkinoilla.

Työttömien määrä on kasvanut koronaviruskriisin aikana niin Keski-Pohjanmaalla kuin koko maassakin. Lomautettujen määrä nousi voimakkaasti keväällä, mutta viime aikojen kehitys on ollut laskusuuntaista. Maaliskuun loppupuolelta syyskuun alkupuolelle ulottuvana aikana lomautettuna on ollut niin rakennusalan, palvelualojen kuin teollisuustoimialojenkin työntekijöitä. Tilastossa suurin osa lomautetuista on kuitenkin ammatittomia. Tähän ryhmään kuuluvat muun muassa yrittäjät ja opiskelijat. X-ryhmässä on myös paljon maahanmuuttajataustaisia työnhakijoita. Näyttää myös, että osalla lomauteilla on ollut vaikeuksia määrittää ammattiaan.

Kokkolassa sijaitseva pohjoismaiden suurin epäorgaanisen kemianteollisuuden keskittymä, Kokkola Industrial Park (KIP), työllisti vuonna 2020 edelleen tuhansia ihmisiä. KIP:n tuotantolaitokset ovat pääosin kansainvälisiä ja lähes kaikki alueen tuotannosta menee vientiin kaikkialle maailmaan. KIP:n alueella toimii kymmeniä kemian- ja metallialan huippuyrityksiä, joita pidetään kiertotalouden edelläkävijänä Suomessa ja koko Euroopassa.

Toimintakaudella 2020 Keski-Pohjanmaan liiton eri toimialojen toiminta on perustunut maakuntavaltuuston 28.11.2019 (19 §) hyväksymään toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Yleisarviona vuoden 2020 toiminnasta voidaan todeta, että vuodelle 2020 suunnitellut tehtävät ovat toteutettu pääosin ennakoidusti ja tavoitteet saavuttaen hyväksytyin toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti.

Maakunnan, kuntien, elinkeinoelämän ja maakunnan asukkaiden edunvalvonta alueellisesti ja valtakunnallisesti on liiton keskeisin tehtävä. Keski-Pohjanmaan liitolle hyväksytty edunvalvontasuunnitelma 2020-2022 sekä siinä määritettyjen edunvalvontatehtävien toimeenpano ja niissä onnistuminen ovat keskeisiä maakunnan ja liiton jäsenkuntien toimintaedellytysten turvaamisessa. Toimintavuotena 2020 jatkettiin edunvalvontatehtävien toimeenpanoa ja edunvalvontaa suunnitellusti ja koronavirustilanteeseen toimintaa sopeuttaen. Toimintavuoden ajalle suunnitellut edunvalvonta- ja vaikuttamistoimet kyettiin toteuttamaan pääosin suunnitellusti. Kaikkien jäsenkuntien kanssa toteutettiin kuntaneuvottelut syys-lokakuussa 2020. Joulukuussa 2020 maakuntahallitus hyväksyi Keski-Pohjanmaan liitolle edunvalvontasuunnitelman vuosille 2021-2022, jonka toimeenpano käynnistettiin heti vuoden 2021 alussa. Edunvalvontasuunnitelmassa päätettyjen tehtävien toimeenpano ja toimeenpanossa onnistuminen ovat keskeisiä maakunnan ja liiton jäsenkuntien toimintaedellytysten tur-

vaamisessa. Kokonaisuutena arvioiden vuodelle 2020 suunniteltujen edunvalvontatehtävien toimeenpanossa ja edunvalvonnassa onnistuttiin hyvin, vaikka maakunnan edunvalvonnan toteutustapaa ja aktiviteettiä jouduttiin toimintavuoden aikana muokkaamaan suunnitellusta koronavirustilanteen vuoksi. Vallinneella koronavirustilanteella ei ollut kuitenkaan ratkaisevaa heikentävää merkitystä maakunnan edunvalvontatyön toteutukselle.

Maakunnan kasvu nojaa hyvinvoivan elinympäristön, vahvan yhteisöllisyyden, vetovoimaisen sekä kulttuuriperinteiltään rikkaan alueen kehittymiseen. Alueen menestyminen ja vetovoimaisuus tuottavat alueelle työpaikkoja ja hyvinvointia, jotka tulee kyetä kanavoimaan alueen asukkaiden hyväksi monipuolisten palveluiden kautta. Vuoden 2020 aikana toteutettiin maakunnan toimeenpanosuunnitelmatyö sekä käynnistettiin maakuntastrategian laatiminen lokakuussa 2020 laajassa yhteistyössä luottamusmiesthallinnon ja kuntien edustajien kanssa. Kaiken kaikkiaan aluekehittämisen laatu ja toteutus on korkealla tasolla Keski-Pohjanmaan liitossa.

Toimintavuonna 2020 Keski-Pohjanmaan liitto toimi Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien (7) puheenjohtajamaakuntana sekä Pohjois-Suomen maakuntien (4) puheenjohtajamaakuntana. Keskeinen valmistelutehtävä toimintavuoden aikana oli tulevan EU:n rakennerahastokauden 2021-2027 ohjelman tavoitteiden ja sisällön suunnittelun johtaminen palvelemaan Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien tarpeita. Samoin Keski-Pohjanmaan liitto vastasi toimintavuoden aikana Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien aluekehittämiseen, aluesuunnitteluun, yhteiseen viestintään ja edunvalvontaan liittyvästä koordinaatiosta ja valmistelusta. Eriyisen suuri vastuu Keski-Pohjanmaan liitolla toimintavuoden 2020 aikana oli Itä- ja Pohjois-Suomen rahoitusneuvottelujen valmistelun edistämisestä ja edunvalvonnasta neuvotteluprosessin aikana. Vaikka em. tehtävät kuormittivat liiton johtoa ja valmistelijoita, selvisimme siitä hyvin. Saamamme palaute muista Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnista on ollut kiittävää ja työn tuloksiin on oltu tyytyväisiä.

Keski-Pohjanmaan liitto jatkoi toimintavuonna 2020 vahvaa edunvalvontatyötä osana valtakunnallisen CAP-hallintoryhmän työtä EU:n maaseuturahoitukseen (CAP) suunnittelun edistämiseksi ja maatalouden toimintaedellytysten turvaamiseksi myös tulevilla ohjelmakaudella.

Vuoden 2020 aikana jatkettiin maakunnan alueellisen liikennejärjestelmän suunnittelutyötä Keski-Pohjanmaan liiton johdolla. Vuoden aikana valmisteltiin esitykset kehitettävistä maakunnallisista liikennejärjestelmän kärkihankkeista, johdettiin Kokkola-Pietarsaaren lentoliikenteen eturyhmän toimintaa, johdettiin kuuden (6) maakunnan ja viiden (5) kaupungin yhteistä lentoliikenteen kehittämisryhmän yhteistyötä, valmisteltiin rahoitusehdotukset vuoden 2021 talousarvioon sekä valmisteltiin maakunnan toimijoiden lausunto Liikenne 12 -suunnitelmaan. Seuraavassa vaiheessa liikennejärjestelmätyötä jatketaan siten, että maakunnallinen suunnitelma liikennejärjestelmän kehittämistavoitteista valmistuu vuoden 2021 aikana. Edelleenkin voimme olla tyytyväisiä maakunnan eri toimijoiden sitoutumisesta ja osallistumisesta maakunnalliseen liikennejärjestelmätyöhön heillä käytössä olevalla panoksellaan.

Osaavan työvoiman saatavuus on yksi tunnistettu maakunnan kehitystä hidastava tekijä. Toimintavuotena 2020 saatettiin suunnitellusti loppuun maakunnallinen osaavan työvoiman saatavuuden toimenpideohjelman valmistelu Keski-Pohjanmaan liiton johtamassa osaavan työvoiman saatavuuden neuvottelukunnassa. Maakunnan liiton esityksestä helmikuussa 2020 perustetussa neuvottelukunnassa ovat edustettuina laaja-alaisesti maakunnan elinkeinoelämän edustajat, julkinen hallinto, eri oppilaitokset ja kolmas sektori, joka mahdollistaa pitkälle tulevaisuuteen ulottuvien yhteisten osaamisen kehittämisen ja koulutuksellisten tavoitteiden pohdinnan ja määrittämisen. Maakuntahallitus hyväksyi toimeenpanosuunnitelman toteutettavaksi 14.12.2020 § 127.

Toimintavuoden 2020 aikana Keski-Pohjanmaan liitto valmisteli maakunnallisen matkailun strategian yhteistyössä maakunnallisten matkailutoimijoiden kanssa. Strategia antaa hyvän pohjan matkailun kehittämiseksi maakunnalliseksi elinkeinoksi koronavirustilanteen haitallisia vaikutuksia matkailuun unohtamatta. Maakuntahallitus hyväksyi toimeenpanosuunnitelman toteutettavaksi 14.12.2020 § 126.

Toimintavuoden 2020 aikana liiton rakennerahastotoiminta vakiinnutti asemansa liiton perustehtävänä edelleen. Vuodelle 2020 suunnitellut rakennerahastotoiminnan parantamistoimenpiteet kyettiin toteuttamaan suunnitellulla tavalla. Toimintavuoden aikana liitto kykeni toimeenpanemaan kaksi (2) EAKR-hankehakukierrosta ja yhden AKKE-hankehakukierroksen suunnitellusti, uusittua parantamisohjeistusta noudattaen ja laatua parantaen. Kokonaisuutena tarkastellen vuonna 2018 aloitettu Keski-Pohjanmaan liiton rakennerahastotoiminnan parantamissuunnitelman toimeenpano kyettiin saattamaan loppuun suunnitellusti vuoden 2020 loppuun mennessä. Parantamisohjelman toteutumisesta on laadittu loppuraportti, jonka maakuntahallitus hyväksyi 15.2.2021 § 13. Keski-Pohjanmaan liiton rakennerahastotoiminnan parantamisen toteutuksen loppuraportissa käsitellään välittävän toimielimen toiminnan parantamiseen liittyvien eri toimenpiteiden toteuttamista ja niissä menestymistä.

Liiton välittävän toimielimen toimintaan oleellisesti kuuluva suunnitelma petosriskien torjunnasta päivitettiin tammikuussa 2020 ja saatettiin hallintoviranomaisen (TEM) käsittelyyn.

Toimintavuonna 2020 otettiin käyttöön maakuntahallituksen hyväksymä uudistettu liiton riskienhallintasuunnitelma, jonka toimeenpano käynnistyi heti maakuntahallituksen hyväksymismenettelyn jälkeen. Riskienhallintasuunnitelmassa on pyritty kartoittamaan ja tunnistamaan työyhteisön toimintaan vaikuttavat ulkoiset ja sisäiset riskit. Samoin toimintavuoden 2020 aikana maakuntahallitus hyväksyi liiton työsuojelun toimintaohjelman (17.2.2020, 11 §), jolla pyritään vastaamaan liiton toimintaan liittyviin tunnistettuihin riskeihin ja ylläpitämään henkilöstön työkykyisyyttä kaikissa tilanteissa.

Liiton taloushallinnon järjestäminen ja vastuut sen osa-alueilla on kuvattu liiton säännöissä ja ohjeissa, joista keskeisimmät ovat hallintosääntö ja liiton yleinen hankintaohje. Muilta osin noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Toimintavuoden 2020 aikana liiton taloudenpidossa ei yleisesti ole havaittu tietoista

ohjeiden vastaista menettelyä, epäsäännöllisyyksiä tai merkittäviä virheitä. Liiton laskujen käsittely on edelleen parantunut ja laskujen erääntymisen aiheuttamilta lisäkustannuksilta on kyetty välttymään.

Toimintavuoden 2020 aikana liiton viestinnän näkyvyyttä parannettiin käynnistämällä maakuntajohtajan ajankohtaisiin liiton asioihin rakentuva blogi-kirjoitusarja, vahvistamalla liiton ulkoista ja sisäistä tiedottamista sekä toteuttamalla maakunnan liiton internet-sivustojen uusiminen suunnitellusti.

Liiton henkilöstötilanne on ollut toimintavuoden 2020 aikana kohtuullinen, kun vuoden 2019 lopussa liiton palveluksessa aloittivat viestintävastaava ja kulttuurikoordinaattori. Vastaavasti aluesuunnittelupäällikön ja hallintopäällikön siirtymiset luonnollisen kierron mukaisesti uusiin tehtäviin aiheuttivat tarpeen sijaisjärjestelyille, joiden avulla henkilöstömuutoksista on kyetty kohtuudella selviytymään.

Vuoden 2020 aikana liiton henkilöstö osallistui koronavirustilanteen turvallisuusmääräyksiä noudattaen liiton ulkopuolella järjestettyyn ja liiton sisäiseen täydennyskoulutukseen pääosin suunnitellusti ja perustuen ensisijaisesti työnantajan koskeviin lakisääteisiin velvoitteisiin ja toissijaisesti kunkin työntekijän oman kehittämissuunnitelman mukaisiin tarpeisiin.

Joulukuun 2019 alussa tehtävänsä vastaanottaneet työntekijät (2) saatiin perehdytettyä tehtäviinsä ja toimintaympäristön asettamiin vaatimuksiin suunnitellulla tavalla. Liiton henkilöstömäärä ylittyi vuoden 2020 aikana yhdellä henkilötyövuodella, kun taloussihteerin määräaikaista palkkausta jatkettiin vuoden 2020 loppuun saakka. Nykyinen liiton henkilöstörakenne mahdollistaa perussopimuksen mukaisten ja lakisääteisten tehtävien toteuttamisen. Liiton toimintaympäristössä ja toiminnassa vahvistuu kuitenkin tiedolla johtamisen tarve ja digitalisaatioloikka, jotka edellyttäisivät lisähenkilöstöä esimerkiksi ICT-osaamisen, liikennejärjestelmäsuunnittelun ja ennakoituvuuden osalta, jota nykyiset liiton toimintamäärärahat eivät mahdollista ilman kuntien jäsenmaksuosuuksien korottamista.

Liiton henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen kiinnitettiin toimintavuonna erityistä huomiota. Kesäkuussa 2020 järjestetyissä puolivuotisarvioinneissa esimies-alaiskeskusteluissa keskeinen painopiste oli koronavirustilanteen vaikutusten tunnistamisessa kunkin työtehtäviin sekä työmäärästä ja kuormituksesta keskustelu. Loppuvuonna järjestetyn määräaikaisen työpaikkaselvityksen keskeinen johtopäätös oli työhyvinvoinnin parantuminen aikaisempaan verrattuna, joskin tehtävien aiheuttamasta kuormittumisesta oli myös havaintoja. Samoin henkilöstökyselyssä kritiikkiä herättivät eräiden ulkopuolisten toimijoiden ja median nostattamat, liiton työhyvinvointia koskevat, kärjistetyt kommentit alueellisessa mediassa, joita henkilöstö ei saadun palautteen perusteella tuntenut omakseen.

Marraskuussa 2020 Keski-Pohjanmaan liitto kävi neuvottelut Endomines Oy:n ja sen tytäryhtiö Kalvinit Oy:n kanssa KP-Cobra Invest Oy:n pääomallainan takaisinmaksusta. Pääomallaina erääntyi 31.12.2020. Maakuntahallitus hyväk-

syi 15.2.2021 § 18 pääomallainan palauttamiseen liittyvien toimenpiteiden toteuttamisen tilikauden 2021 aikana. Tammi-maaliskuussa 2021 käytyjen tiiviiden neuvottelujen seurauksena pääomallainan palauttamiseen liittynyt selkeä, tunnistettu taloudellinen riski on poistunut ja velallinen on ryhtynyt pääomallainan takaisinmaksutoimenpiteisiin yhteisesti sovitulla tavalla.

Toimintavuoden 2020 suunniteltuun toimintaan merkittävän poikkeaman aiheutti maaliskuussa 2020 Suomeen maailmalta levinnyt koronavirusepidemia, jonka seurauksena liiton toimintaa on jouduttu muokkaamaan vastaamaan koronavirustilanteen aiheuttamia haitallisia vaikutuksia valtiojohdon asiasta antamia ohjeita noudattaen. Virustilanne edellytti kaikilta maakunnallisilta toimijoilta vahvaa yhteistyötä ja vuorovaikusta maakuntaan kohdistuvien koronavirustilanteen haitallisten vaikutusten tunnistamiseksi. Tämän vuoksi Keski-Pohjanmaan liitto perusti maaliskuussa 2020 maakunnallisen työryhmän pohtimaan ja selvittämään koronavirustilanteen haitallisia vaikutuksia ja niistä toipumista eri toimintavaihtoehtoihin. Ryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana kahden viikon välein ja pystyi osaltaan vaikuttamaan tarvittavien toimenpiteiden edistämiseksi koronasta toipumiseksi. Vuoden aikana valmisteltiin Keski-Pohjanmaan liiton johdolla laaja selvitystyö ja suunnitelma koronasta toipumiseksi sisältäen myös esitykset Suomen kansalliseen kasvuohjelmaan.

Koronavirustilanteen seurauksena liiton toimintasuunnitelman mukaisia suunniteltuja tapahtumia, kokouksia ja työryhmätyöskentelyä on jouduttu siirtämään kevästä 2020 alkaen suurelta osin sähköisin välinein ja digitaalisessa verkostossa pidettäväksi. Tässä onnistuttiin hyvin. Siirtymistä digitaalisten palvelujen ja kokouskäytäntöjen käyttäjiksi edesauttoi Keski-Pohjanmaan liitossa joulukuussa 2019 laajamittaisesti käyttöönotettu teams-neuvottelujärjestelmä. Osa joukkokokoonnutumisiin perustuneista tapahtumista, kuten maakuntajuhla, jouduttiin kokoontumisrajoitusten vuoksi perumaan. Myös liiton edunvalvonnan toteuttamisen luonnetta muutettiin tapaamisista teams-välinein toteutetuiksi. Keski-Pohjanmaan liiton henkilöstö on hoitanut työtehtäviään pitkälti etätyöskentelysuositusta noudattaen. Kokonaisuutena arvioiden muuttuneesta toimintaympäristöstä ja huolimatta koronavirustilanteen haitallisista vaikutuksista on kyetty selviytymään kohtuullisesti, eikä tilanteella ole ollut pääsääntöisesti erityisen suuria haitallisia vaikutuksia liiton avaintehtävien toimeenpanoon. Muuttuneet järjestelyt ovat toisaalta olleet osaltaan vaikuttamassa merkittävän ylijäämän syntyyn liiton taloudessa.

Suunnittele mattoman poikkeaman toimintasuunnitelmaan aiheutti myös 5. vaihemaakuntakaavan käsittelyn hidastuminen helmikuussa 2020 järjestetyn viranomaiskäsittelyn seurauksena, ympäristöministeriön ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen edellytettyä KIP:n alueella sijaitsevan Boliden Oy:n jätealueen laajennuksen ympäristövaikutusten arvioinnin suorittamista, jolla vastataan ympäristölainsäädännön vaatimuksiin. Tämän seurauksena 5. vaihemaakuntakaavaa ei ole voitu edistää ennen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen suorittamaa viranomaiskäsittelyä. Saadun tiedon mukaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoa voidaan odottaa aikaisintaan kevättalvella 2021. Poikkeaman tavoitteisiin aiheutti myös liiton kansainvälisen strategian palauttaminen valmisteluun pitkälti toimialan valmistelussa olleiden puutteiden vuoksi.

Kokonaisuutena arvioiden Keski-Pohjanmaan liiton vuoden 2020 toiminta toteutui pääosin toimintasuunnitelmassa 2020 – 2022 suunnitellulla tavalla. Toiminnan tulokset vuoden 2020 aikana olivat odotetut. Mistään lakisääteisten tehtävien toteuttamisesta ei ole tingitty.

Toimintavuoden 2020 Keski-Pohjanmaan liiton tulos näyttää tilinpäätöshetkellä 289 111,10 euron ylijäämää. Keski-Pohjanmaan liiton taloudenpito toteutui vuonna 2020 vakiintuneella, hyvällä toimintatasolla ja loi taloudellisesti vakaan ja ennustettavan pohjan vuoden 2021 toiminnalle.

Kiitän tilikauden aikana toiminutta maakuntahallitusta ja maakuntavaltuustoa tekemästänne tärkeästä työstä ja arvokkaasta tuesta, koko Keski-Pohjanmaan liiton henkilökuntaa haastavan toimintavuoden aikana osoitetusta peräänantamattomuudesta ja sitkeydestä hoitaa tehtävänne sekä kaikkia liiton yhteistyökumppaneita hyvästä yhteistyöstä toimintavuoden aikana.

Kokkolassa

10.3.2021

Jyrki Kaiponen

Jyrki Kaiponen
Maakuntajohtaja

1.2 Olennaiset tapahtumat ja kokonaistalouden kehitys

1.2.1 Maakunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Keski-Pohjanmaan liitto aloitti toimintansa kuntayhtymänä 1994. Saman vuoden alussa voimaan tullut uusi aluekehityslaki määrittäi Keski-Pohjanmaan liiton toimimaan aluekehitysviranomaisena. Kuntayhtymän kotipaikka on Kokkolan kaupunki. Kuntayhtymä on kaksikielinen.

Kuntien edustajainkokous 14.8.2017 valitsi toimikaudelle 2017-2021 Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuuston jäsenet ja varajäsenet. Maakuntavaltuuston jäsenet ovat jäsenkuntien valtuutettuja. Varsinaisista maakuntavaltuutetuista on miehiä 21 eli 58 % ja naisia 15 eli 42 %. Henkilökohtaisista varavaltuutetuista on miehiä 20 eli 56 % ja naisia 16 eli 44 %.

1.2.2 Maakuntavaltuusto 2017-2021

Jäsenkunta	Valtuutettu	Puolue	Henkilökoht. varavaltuutettu
Halsua	Pärkkä Timo	kesk	Hotakainen Maarit
	Hotakainen Petri	kd	Saukko Mari
Kannus	Orjala Jari	kesk	Pajala Noora
	Huuki Ari	sdp	Märsylä Raimo
Kaustinen	Hanhikoski Juha	kesk	Tuomela Helinä
	Kulpakko Marko	ps	Lindskog Tina
Kinnula	Pelkonen Esko	kesk	Piispanen Virpi
Kokkola	Hakkarainen Anitta	kok	Urpilainen Leo
	Ojala Jyrki	kesk	Kauppila Jorma
	Rahkola Riitta	kesk	Pajunpää Tapio
	Paloranta Johanna	kesk	Hankaniemi Tapani
	Innanen Sari	kesk	Tofferi Petri
	Cygnel Hanna	vihr	Taarna Terho
			28.9.2020 saakka
			Egge Faisa
			28.9.2020 alkaen
	Isotalus Tiina	sdp	Partanen Petri
	Orjala Sirpa	sdp	Ruisaho Sakari
	Hentelä Raimo	sdp	Lahti Mauri
	Sillanpää Timo	kd	Leppälä Pekka
	Häli Pirkko		Salo Mauri
	28.9.2020 saakka		
	Peltomaa Anne		

28.9.2020 alkaen			
	Ruotsalainen Reijo	kd	Rasmus Jarmo
	Tastula Seppo	vas	Niemi Kauko
	Haimakainen Pentti	kok	Jukkola Janne
	Anderson Stefan	rkp	Brandt Mats
	Snellman Hans	rkp	Forsberg Anders
	Timonen Marlen	rkp	Wikman Camilla
Kruunupyy	Lassas Tuula	rkp	Wistbacka Inger
	Myllymäki Tapani	pro	Åstrand Ulla-Maria
Lestijärvi	Tiala Marja	kesk	Parkkila Sirpa
	Tuikka Jukka-Pekka	kesk	Savolainen Raili
Perho	Kirvesmäki Sarita	kesk	Peltokangas Tapio
	Jylhä Pauli	sdp	Jaatinen Tanja
Reisjärvi	Tilli Jouni	kesk	Vedenpää Antti
	Parkkila Katri	kesk	Huuskonen Sari
Toholampi	Syri Anna-Maija	kesk	Lankinen Minna
	Peltokangas Janne	kok	Rimpioja Jukka
Veteli	Torppa Jussi	kesk	Huusko Riitta
	Leivo-Rintakorpi Tuija	kesk	Nykänen Jarmo

Valtuutetut puolueittain

KESK	16
KOK	3
SDP	5
VAS	1
PS	2
KD	3
RKP	4
VIHREÄT	1
MUUT	1
YHT	36

Maakuntavaltuuston ensimmäisessä kokouksessa 24.8.2017 valittiin valtuuston puheenjohtajaksi Pentti Haimakainen Kokkolasta, I varapuheenjohtajaksi Raimo Hentelä Kokkolasta, II varapuheenjohtajaksi Pekka Leppälä Kokkolasta ja III varapuheenjohtajaksi Seppo Tastula Kokkolasta toimikaudelle 2017-2021. Timo Sillanpää Kokkolasta valittiin Pekka Leppälän tilalle II varapuheenjohtajaksi 11.6.2020.

1.2.3 *Maakuntahallitus vuonna 2020*

Jäsen	Puolue	Varajäsen
Pärkkä Timo, Halsua	kesk	Ojala Kauko, Kokkola
Paloranta Johanna, Kokkola	kesk	Törmä Anja, Kannus
Haapalehto Raimo, Veteli	kesk	Puumala Katri, Kaustinen
Lankinen Minna, Toholampi	kesk	Hietaniemi Antti, Perho
Tuikka Jukka-Pekka, Lestijärvi	kesk	Pelkonen Esko, Kinnula
Harju Ulla-Riitta, Toholampi	sdp	Mustasaari Erkki, Kokkola
Kant Esa, Kokkola	sdp	Timonen Annika, Kaustinen
Timonen Marlén, Kokkola	rkp	Kouvo Kaisa, Kokkola
Nurmi-Lehto Anna, Kokkola	kok	Typpö Sakari, Kokkola
Salo Mauri, Kokkola	kd	Fiskaali Heimo, Kokkola
Pihlajamaa Arto, Veteli	ps	Lindskog Tina, Kaustinen

Maakuntahallituksen puheenjohtajana toimi Timo Pärkkä ja varapuheenjohtajana Esa Kant.

1.2.4 *Tarkastuslautakunta vuonna 2020*

Jäsen	Varajäsen
Leivo-Rintakorpi Tuija, Veteli	Pajunpää Tapio, Kokkola
Kautto Marko, Kokkola	Märsylä Raimo, Kokkola
Erkkilä Esa, Kannus	Tuomela Helinä, Kaustinen
Lassas Tuula, Kruunupyö	Wikman Camilla, Kokkola
Kanervio Hillevi, Kinnula	Suomala Ville, Toholampi

Lautakunnan puheenjohtajana toimi Tuija Leivo-Rintakorpi. Varapuheenjohtajana toimi Tuula Lassas.

1.2.5 *Liiton muu toiminta*

Liiton toiminta jakautuu kolmeen vastuualueeseen; Lakisääteiseen toimintaan (1201), muuhun kehittämistoimeen (sisältäen luottamushenkilöhallinnon, 1301-1302) ja hanketoimintaan (1502-1514). Virastoa johtaa maakuntajohtaja. Tili-velvollisia ovat maakuntahallituksen jäsenet ja maakuntajohtaja.

Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) puheenjohtajana toimi vuonna 2020 Johanna Paloranta Kokkolasta.

Keski-Pohjanmaan maakuntaviestityötä varten liiton toimielimenä toimii maakuntaviestityöryhmä. Keski-Pohjanmaan kulttuurin ja luovan talouden yhteistyöryhmä osallistuu maakunnan kulttuurin ja luovan talouden asioiden valmisteluun sekä kulttuuritehtävien koordinointiin. Järjestöasioissa kokoontuu Keski-

Pohjanmaan järjestöjen työryhmä sekä hyvinvointiasioissa tarvittaessa Keski-Pohjanmaan hyvinvoinnin pyöreä pöytä.

1.2.6 Alueen taloudellinen kehitys

Keski-Pohjanmaan väestömäärä on ollut pitkään vuodesta 2004 lähtien kasvava, kunnes se vuonna 2016 kääntyi laskuun. Laskusuunta on jatkunut edelleen niin, että vuoden 2018 lopussa maakunnan asukasmäärä oli 68 437 ja vuoden 2019 lopussa 68 158. Tilastokeskuksen uusimman ennakkotiedon mukaan väestömäärä on vuoden 2020 marraskuun lopussa 67 962, jolloin pudotusta edellisvuoden vaihteeseen olisi 196 henkilöä.

Keski-Pohjanmaan työllisyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuonna 2019 maan toiseksi korkein (76,1 %) heti Etelä-Pohjanmaan (76,9 %) jälkeen. Koko maan vastaavan luku oli 72,6 %. Vuoden 2020 marraskuun lopussa Keski-Pohjanmaalla oli Pohjanmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan 2 651 työtöntä työnhakijaa, joka on 573 enemmän kuin vuoden 2019 marraskuun lopussa.

Keski-Pohjanmaa on työpaikkojen suhteen omavarainen. Alueen työpaikkaomavaraisuusaste oli vuonna 2018 100,9 %. Toimialoitain tarkasteltuna maakunnan suurimpia työllistäjiä ovat terveys- ja sosiaalipalvelut, teollisuus, tukku- ja vähittäiskauppa sekä koulutus ja maatalous. Eniten työpaikkoja on viime vuosina hävinnyt maataloudesta, julkisesta hallinnosta sekä tukku- ja vähittäiskaupasta. Eniten työpaikkoja on syntynyt sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Vuoden 2018 bkt/asukas oli Keski-Pohjanmaalla 38 290 €/asukas, joka on 8. korkein Manner-Suomen maakunnista. Tilastokeskuksen kansantalouden tilipidon 18.12.2020 ennakkotiedon mukaan bruttokansantuote kasvoi Suomessa 1,1 % vuonna 2019. Tarkemmat tiedot julkaistaan 26.2.2021.

Vuonna 2018 Keski-Pohjanmaan taloudellinen huoltosuhte oli hiukan edellisvuotta parempi. Vuonna 2018 Keski-Pohjanmaalla oli 142 huollettavaa 100 työssäkäyvää kohden (koko maan vastaava luku 133). Vuonna 2017 huollettavia oli 146 henkilöä 100 työssäkäyvää kohden (koko maa 137).

Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot asukasta kohden olivat Suomessa vuonna 2018 keskimäärin 22 200 €. Suurimmat käytettävissä olevat tulot olivat uusimaalaisilla, noin 25 200 euroa ja pienimmät ne olivat Keski-Pohjanmaalla, noin 19 400 euroa/asukas.

Alueen haasteena on edelleen alhainen koulutustaso ja innovaatiotoiminnan vähäisyys. Koulutustaso nousee kuitenkin koko ajan tasaisesti. Ikäryhmissä 20-54 vuotiaat tutkinnon suorittaneiden osuus on jo koko maata korkeampi, mutta etenkin vanhemmissa ikäluokissa osuus jää selkeästi koko maata alhaisemmaksi. Vuonna 2018 perusasteen jälkeisen tutkinnon oli suorittanut 70,7 % 15-vuotta täyttäneistä keskipohjalaisista, kun koko maan vastaava luku oli

73,3 %. Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus korostuu Keski-Pohjanmaalla koko maahan verrattuna, kun taas korkea-asteen suorittaneiden osuus jää selkeästi koko maan tasoa alhaisemmaksi.

Keski-Pohjanmaan kuntien taloudellisia tunnuslukuja maakuntatasolla 2019 (suluissa vuoden 2018 tieto). Vuoden 2020 tilinpäätöstietoja ei ole vielä käytettävissä:

	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
Vuosikate €/asukas 2019 (suluissa 2018)	190 (214)	319 (376)
Tulovero % 2019 (suluissa 2018)	21,72 (21,72)	19,87 (19,84)
Lainakanta €/asukas 2019 (suluissa 2018)	4 789 (4 668)	3 342 (3 039)
Omavaraisuusaste, % 2019(suluissa 2018)	40,9 (42,5)	57,9 (59,6)
Suhteellinen velkaantuneisuus % 2019 (2018)	76,4 (75,3)	62,0 (58,6)

1.2.7 Olennaiset muutokset liiton toiminnassa ja taloudessa

Toimintavuoden 2020 aikana Keski-Pohjanmaan liiton toimintaa ja taloutta varjosti maailmanlaajuinen koronavirusepidemia. Liiton henkilökunnalle annettiin maan hallituksen linjausten mukaisesti suositus etätyöskentelystä. Korona-aika vaikutti osaltaan myös liiton ylijäämäisen tuloksen muodostumiseen, sillä matkustaminen väheni ja toimintasuunnitelman mukaisia tapahtumia ja kokouksia järjestettiin etäyhteyksin.

1.2.8 Liiton henkilöstö

Liiton palveluksessa 31.12.2020 oli 17 (17/2019) henkilöä. Hankerahoitusta saatiin yhden osa-aikaisen (50%) projektityöntekijän palkkaukseen ja teknisen tuen kautta rahoitusta saatiin yhden henkilötyövuoden verran, yhteensä 1,5 htv (0,9/2019). Henkilöstö jakaantuu hallintosäännön mukaisesti vastuualueisiin seuraavasti:

- lakisääteinen toiminta 16
- muu kehittämistoimi 1

Keski-Pohjanmaan liitossa on kuusi virkaa (maakuntajohtaja, hallintopäällikkö, kansainvälisten asioiden päällikkö, aluesuunnittelupäällikkö, yhteyspäällikkö sekä kehittämispäällikkö). Viranhaltijoiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttö.

Keski-Pohjanmaan liittoon rekrytoitiin vuoden 2020 aikana kaksi henkilöä toistaiseksi voimassa oleviin virkoihin. Lisäksi liitossa tehtiin sijaisjärjestelyitä, joiden tuloksena yksi henkilö siirtyi tehtävästään viransijaiseksi ja hänen tilalleen rekrytoitiin yksi henkilö määräaikaiseen tehtävään. Liitossa on laadittu vuodelta 2020 erillinen henkilöstöraportti.

Maakuntavaltuusto on kokouksessaan 26.11.2020 (17 §) hyväksynyt talous- ja toimintasuunnitelman, jossa yksi määräaikainen työsopimussuhde on esitetty vakinaistettavaksi vuoden 2021 aikana.

Henkilöstöllä oli vuoden 2020 aikana 15 kpl (22 kpl/2019) enintään kolmen päivän sairauslomaa, yhteensä 25 päivää (31 pv/2019). Pitempiä sairauslomia 7 kpl (10 kpl/2019), yhteensä 98 päivää (132 pv/2019).

Lisä- ja ylityömääräyksiä annettiin vuoden 2020 aikana 25 kpl (0 kpl/2019). Henkilökunnan matkapäiviä oli yhteensä 71 kpl (260 pv/2019), jotka eivät sisältäneet yhtään ulkomaan matkapäivää (39 pv/2019).

Talousspalvelutoiminnot ostettiin Kokkolan kaupungilta ja työterveyspalvelut Työplus Oy:ltä.

Vuoden mittaan jatkettiin työyhteisön hyvinvoinnin parantamista. Liiton henkilökunnan välistä tiedonkulkua parannettiin järjestämällä koko henkilökuntaa koskevia toimistopalavereita kuukausittain ja työyhteisön avoimuutta lisääviä viikkopalavereita viikoittain. Keväällä etätyöskentelyn myötä aloitettiin henkilökunnan yhteiset kahvitauot Teams-yhteistyöalustan välityksellä.

Henkilökunnan koulutukseen varatut toimintamäärärahat käytettiin lähes täysimääräisesti vuoden 2020 aikana. Alkuvuonna 2020 hallintopäällikkö osallistui koulutukseen uudesta tiedonhallintalaista ja muutoksista asiakirjahallinnossa. Keski-Pohjanmaan liiton tietosuojavastaava osallistui tietosuojavastaaville suunnattuun koulutukseen (6 pv.). Lisäksi hallintotiimi osallistui Keski-Pohjanmaan liitolle räätälöityyn tietosuojakoulutukseen, Johdon GDPR, joka toteutettiin Teamsin välityksellä kahden päivän aikana. Helmikuussa 2020 välittävän toimielimen tehtävissä toimivista työntekijöistä kahdeksan (8) osallistui Pohjois-Pohjanmaan liiton järjestämille rakennerahaston ajankohtaispäiville Oulussa. Loppuvuonna 2020 työsuojelupäällikkö osallistui yhden päivän mittaiseen Työsuojelun/työturvallisuuden perehdytyskoulutukseen.

Liiton henkilöstö osallistui vuoden aikana myös Työ- ja elinkeinoministeriön järjestämiin ajankohtaiskoulutuksiin, jotka pääosin järjestettiin etäyhteyksien välityksellä ja olivat täysin maksuttomia.

Tietosuojalaki (1050/2018) astui voimaan vuoden 2019 alusta. Tietosuojalaki ja -asetus asettavat työnantajalle velvoitteita henkilötietojen käsittelylle. Niiden tavoitteena on varmistaa, että ihmisten oikeus henkilötietojen suojaan ja sitä kautta yksityisyyteen toteutuu. Sääntely pyrkii vastaamaan teknologian nopean kehityksen haasteisiin ja vahvistamaan ihmisten oikeutta valvoa henkilötietojaan. Tietosuojalain ja -asetuksen vaatimusten mukaisesti Keski-Pohjanmaan liitossa perustettiin vuoden 2020 aikana tietosuojatiimi ja nimitettiin tietosuojavastaava, joiden tehtävänä on huolehtia siitä, että asetetut velvoitteet toteutuvat.

Keski-Pohjanmaan liiton henkilökunnalle lähetettiin joulukuussa työterveyshuollon työpaikkaselvitykseen liittyvä esitietokysely. Työterveyshuolto hyödyntää esitietokyselyn vastauksia tehdessään työpaikkaselvitystä, joka saatetaan loppuun vuoden 2021 aikana. Lisäksi Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto toteutti henkilökunnalle suunnatun työn psykososiaaliset kuormitustekijät

-kyselyn, joka oli osa alkuvuonna 2021 suoritettavaa työsuojelutarkastusta. Työhyvinvointiin liittyviä toimia jatketaan edelleen.

1.2.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Liiton hankinta- ja sisäisen valvonnan ohjeissa on huomioitu riskien hallintaan liittyvät asiat. Välittävän toimielimen hallinto- ja valvontajärjestelmää koskevaa HVJ-kuvausta on täsmennetty ja henkilöstöä koskevia tietoja päivitetty huhtikuussa ja lokakuussa 2020.

Rakennerahastotoiminnan kasvavat osaamisvaatimukset asettavat tarpeen jatkaa henkilöstön osaamisen kehittämistä osana Työ- ja elinkeinoministeriön järjestämää koulutusta myös jatkossa.

Vuonna 2020 suoritettiin joitain vähäisiä ja riidattomia takaisinperintöjä. Vaasan hallinto-oikeus antoi Keski-Pohjanmaan liitolle kolmetoista (13) ratkaisua Centria-ammattikorkeakoulun ja Kokkolan Yliopistokeskus Chydeniuksen valituksiin, jotka hallinto-oikeus hylkäsi kaikilta osin. Ratkaisuissa todettiin takaisinperintöjen suoritettun oikein ja hyvän hallintotavan mukaisesti.

1.3 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Keski-Pohjanmaan maakuntahallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Keski-Pohjanmaan liitossa asianmukaisella ja riittävällä tavalla.

Maakuntahallitus perustaa kantansa seuraaviin seikkoihin:

Keski-Pohjanmaan liiton nykyinen hallintosääntö on tullut voimaan 1.1.2019. Hallintosääntöä on täydennetty tekemällä tiedonhallintalain edellyttämiä teknisiä muutoksia yksittäisiin hallintosäännön kohtiin. Muutokset on hyväksytty maakuntavaltuustossa 26.11.2020 (17 §).

Maakuntajohtaja ja hallintopäällikkö vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta liitossa, ohjeistavat alaisiaan sekä raportoivat maakuntahallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Maakuntajohtaja teki marraskuussa erillisen sisäisen hallinnon valvontatarkastuksen, jossa hän tarkasti virkamatkapyyntöjä/ matkalaskuja, kalustoluettelointia, hankintojen toteuttamista, kirjanpidon työjärjestelyjä, sopimustenhallintaa, asiakirjahallinnon järjestämistä ja tietosuojaa-asioita. Valvontatarkastus toteutettiin hyvässä hengessä ja ratkaisuihin keskittyen. Tarkastuksesta on laadittu erillinen muistio ja käsitelty maakuntahallituksen kokouksessa 18.1.2021 (3 §).

Sisäisen tarkastuksen toiminnan tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään maakuntahallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa, joka uudistettiin kesällä 2020. Maakuntahallitus hyväksyi ohjeen 15.6.2020 (59 §).

Keski-Pohjanmaan liiton rakennerahastohallinnoinnin parantamissuunnitelmaa on toteutettu suunnitellusti ja määrätietoisesti, ja parantamiselle asetut tavoitteet ovat toteutuneet halutulla tavalla. Valtiovarainministeriön 10.1.2020 Keski-Pohjanmaan liittoon tekemän seurantatarkastuskäynnin ja siitä 12.3.2020 saadun tarkastusraportin perusteella Keski-Pohjanmaan liitto täyttää välittävän toimielimen keskeiset vaatimukset ja Keski-Pohjanmaan liitto katsoo näin onnistuneensa parantamissuunnitelman mukaisessa rakennerahastotoiminnan kehittämisessä.

Rakennerahasto-ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvausta päivitettiin huhtikuussa ja lokakuussa 2020.

Liiton vakuutukset ovat LähiTapiolassa. Vuoden 2020 aikana ei kirjattu työtaturmia.

Maakuntahallitus on saanut tiedoksi kaikki tehdyt viranhaltijapäätökset ja lähetetyt lausunnot. Hallitukselle on viety tiedoksi talousarvion toteuma lähes joka kuukausi. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 16.11.2020 (118 §), että vuoden 2021 alusta lukien toteumaa seurataan osavuosikatsausten rytmissä, kolmen kuukauden välein.

Maakuntajohtaja ja maakuntahallituksen puheenjohtaja ovat hyväksyneet las-
kut. Keski-Pohjanmaan liiton virastolla ei käsitellä käteistä rahaa.

1.4 Konsernin toiminta ja talous

1.4.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Keski-Pohjanmaan liiton 100 % omistuksessa on kaksi osakeyhtiötä.

Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötornin toimialana on omistaa ja hallinnoida Kokkolassa Rantakatu 14 kiinteistöä, jossa sijaitsevat myös maakuntaliiton tilat. Maakuntaliiton käytössä ovat II-kerroksen toimistotilojen lisäksi ns. tornin toimistohuone, kattokerroksen kokoustilat ja kellarikerroksen varastotiloja. Liiton tiloissa vuokralla ovat Realia-isännöinti, SKV-kiinteistövälitys (Huoneistokeskus 1.9.2020 alkaen), Loomis Suomi Oy, DNA Oyj ja yksityishenkilö.

Säästötornin kiinteistö on Museoviraston suojelema (Vaasan LH 31.5.1972 n:o B-1264).

KP-Cobra Invest Oy:n toimialana on yritystoiminnan tukeminen ja työllisyyden edistäminen Keski-Pohjanmaan alueella, mitä varten yhtiö antaa taloudellista tukea ja rahoittaa alueen yrityksiä ja yhteisöjä.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty molemmat konsernin tytäryhteisöt.

1.4.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

KP-Cobra Invest Oy sai Keski-Pohjanmaan liitolta korottoman lainan välitettäväksi edelleen Kalvinit Oy:lle pääomallainana. Liiton jäsenkunnat antoivat vuonna 2000 liitolle avustuksen käytettäväksi perustettavan sijoitusyhtiön kautta pääomallainana Kalvinit Oy:n ilmeniittikaivoshankkeeseen. Jäsenkuntien avustus on 252 281,89 euroa ja valtuuston päättämän jatkettun laina-ajan mukaisesti se erääntyi maksettavaksi 31.12.2020, jolloin lainan pääoma korkoineen oli 345 941,55 euroa. Kalvinit Oy ei suorittanut pääomallainaa korkoineen eräpäivään mennessä, joten velkasaatavan perintätoimenpiteisiin ryhdytään vuoden 2021 aikana.

KP-Cobra Invest Oy:llä ei ole ollut toimintavuoden 2020 aikana varsinaista toimintaa. Yhtiön tulos vuonna 2020 oli -126,67 euroa.

Keski-Pohjanmaan liitto omistaa kokonaan Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötorin osakkeet. Kiinteistössä suoritettiin kuntoarvio huhtikuussa 2020.

Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötorin tulos vuonna 2020 oli 27,02 euroa.

1.5 Tilikauden tulos

Keski-Pohjanmaan liiton tilikauden tulos on ylijäämäinen 289 111,10 euroa.

Maakuntahallituksen esitys tuloksen käsittelemiseksi:

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että vuoden 2020 tilikauden tulos, 289 111,10 euroa siirretään edellisten tilikausien yli/alijäämätilille.

Keski-Pohjanmaan liiton kokonaistulot ja -menot 2020

Tulot	1 000 €	Menot	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
- Toimintatuotot	1 623	- Toimintakulut	1 332
- Korkotuotot		- Korkokulut	2
- Muut rahoitustuotot		- Muut rahoituskulut	
Kokonaistulot	1 623	Kokonaismenot	1 334

Täsmäytys:

Kokonaistulot – Kokonaismenot = 1 623 – 1 334 = 289

Rahoituksen rahavirta – Rahavarojen muutos = 88 – 377 = -289

2 TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

2.1 Talousarvion ja toimintasuunnitelman tavoitteet vuodelle 2020

Tavoite 1: Hyödynnetään täysimääräisesti EU:n ja kansallisen tason verkostoja ja rahoituskanavia Keski-Pohjanmaan kehittämiseksi

Tavoitteet:

- EU:n rakennerahastokauden 2014–2020 loppukauden hyödyntämisaste
- Keski-Pohjanmaan liiton rr-ryhmän palvelukykyisyys
- Keski-Pohjanmaan liiton asemoituminen innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkostossa
- Keski-Pohjanmaan liiton kansainvälistymisen tuloksellisuus

Toteutuma:

Keski-Pohjanmaan liitto toteutti vuonna 2020 kaksi EAKR-hankehakua, joista ensimmäinen päättyi 19.2.2020 ja toinen 31.12.2020. Hakemuksia hauissa saapui 23 kappaletta ja tukea hakemuksilla haettiin n. 5 miljoonan euron edestä. Ensimmäisellä hakukierroksella saapuneista hakemuksista kaksi on valittu rahoitettavaksi ja vuoden lopulla päättyneessä haussa saapuneet 15 hakemusta ovat vielä rahoittajan käsittelyssä. Jaettavissa oleva valtuus käsittelyssä oleville hakemuksille on n. 1,7 miljoonaa. Tämän lisäksi osallistuttiin yhteen Lapin liiton hallinnoiman hankkeen rahoittamiseen. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä järjestettiin myös ensimmäinen AKKE-hankehaku. Haussa oli jaettavana 0,2 miljoonaa euroa. Hakemuksia saapui seitsemän kappaletta ja tukea näillä haettiin n. 0,14 miljoonan euron edestä. Myönteisiä päätöksiä on tähän mennessä tehty kolme kappaletta ja niillä on myönnetty tukea n. 0,1 miljoonan euron edestä.

Ensimmäiseltä kierrokselta rahoitetut hankkeet tukevat erityisesti vähähiilisyiden sekä bio- ja kiertotalouden kehittämistä. Vuoden lopulla päättyneessä haussa painotuksena on ollut vaatimuksena COVID-19-pandemiasta toipumisen, elinkeinoelämän uudistumisen sekä uuden kasvun ja vihreän siirtymän (vähähiilisyiden) edistäminen. EU:n korona-elvytyspaketin hyväksymisen seurauksena maakunnat tulevat saamaan lisää myöntövaltuutta koronavirusepidemian haitallisten vaikutusten hillitsemiseksi ja elvytystoimien toteuttamiseksi alueilla.

Koronavirusepidemia (COVID-19) on vaikuttanut jonkin verran käynnissä olevien hankkeiden toimintaan. Yhtään hanketta ei ole tarvinnut keskeyttää koronavirusepidemian vuoksi. Lisääntä hankkeiden toteuttamiseen haetaan tasaisesti, mutta selkeää hakemusten tulvaa ei tämän vuoksi ole tullut. On mahdollista, että jatkoajan tarve konkretisoituu vasta hankkeiden lähestyessä loppuaan. Koronavirusepidemian vaikutuksista hanketoimintaan on tiedotettu aktiivisesti vuoden 2020 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Keski-Pohjanmaan liitto on jatkanut yhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen muiden maakuntien kanssa Elinkeinot murroksessa -pilotin (ELMO) toteuttamisessa.

Komission Itä- ja Pohjois-Suomelle myöntämästä n. 300 000 eurosta rahoitet-
tujen yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteishankkeiden toteutus on edel-
leen menossa. Tammikuussa 2020 järjestettiin Kokkolassa klusterikoulutus itä-
ja pohjoissuomalaisille toimijoille. Koulutuksessa verkotettiin toimijoita keske-
nään ja jaettiin kokemuksia klustereiden kehittämisestä.

Koronavirusepidemian vuoksi suunniteltujen Itä- ja Pohjois-Suomen klusteri-
koulutusten ja -tapahtumien sarja siirtyi pääosin verkkokokouksiksi ja mahdolini-
sesti pidettäväksi osittain syksyn aikana. Tilaisuuksista on tiedotettu aktiivisesti
Keski-Pohjanmaan sidosryhmille. Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston keväälle
Keski-Pohjanmaalle suunniteltu aluevierailu on toistaiseksi siirretty.

Keski-Pohjanmaan liitto on myös osallistunut Pohjanmaan ELY-keskuksen
koordinoimaan Team Finland -yhteistyöhön. Tavoitteena on edistää yhteistyötä
yrityksille tarjottavissa palveluissa.

Koronavirustilanteen seurauksena Keski-Pohjanmaan liitto käynnisti maakun-
nallisen koronavirustilanteen seurantaan sekä virustilanteen haitallisia vaikutuk-
sia ehkäisevien toimenpiteiden tunnistamiseen ja toimeenpanoon keskittyvän
yhteistyöverkoston toiminnan. Toiminnassa on ollut mukana laajasti liiton jäsen-
kunnat, elinkeinoelämän edustajat, Pohjanmaan ELY-keskus, Business Fin-
land, Finnvera ja Huoltovarmuuskeskuksen edustaja. Liiton johdolla verkos-
tossa on tunnistettu ja toimenpantu konkreettisia toimenpiteitä elinkeinoelämän
ja kuntatalouden tukemiseen koronavirusepidemian aiheuttaman häiriötilan-
teen vaikutusten hillitsemiseksi. Ryhmä on kokoontunut aktiivisesti koko kevään
ajan kahden viikon välein. Yhteistyön pohjalta syntyneen alueellisen koronasel-
viytymissuunnitelman väliraportti on toimitettu työ- ja elinkeinoministeriölle
syyskuussa 2020 ja loppuraportti joulukuussa 2020.

Vuoden 2020 aikana Keski-Pohjanmaan liitto jatkoi toimintaa Euroopan komis-
sion alueiden yhteistyössä akkukemikaalien, akkukennojen ja kemian tee-
moissa (Advanced Materials for Batteries Partnership AMBP ja Batteries Eu-
rope – European Technology and Innovation Platform – National and Regional
Coordination Group NRCG -ryhmissä), yhteistyössä Kokkola Industrial Park
(KIP) ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa. Lisäksi Keski-Pohjan-
maan liitto on edistänyt Centria ammattikorkeakoulun ja Kokkolan yliopistokes-
kus Chydeniuksen kanssa Robocoast Digital Innovation Hub (European DIH) –
digitaalisuuteen liittyvän yhteistyökonsortion käynnistämistä alueella. Digitali-
saatio, kiertotalous, hiilineutraalius ja vihreä kasvu sekä alueen älykkään eri-
koistumisen strategia vaikuttavat alueen suorarahoitusmahdollisuuksiin. Keski-
Pohjanmaa on ollut aktiivinen rahoituksen saaja seuraavissa Interreg-ohjel-
missä: Interreg Europe, Botnia-Atlantica, Interreg Nord, Interreg NPA ja Interreg
Baltic Sea. Interreg Auroran valmistelu on aloitettu vuoden 2020 lopulla.

Interreg Europe rahoitteinen P-Iris -hanke on jatkanut Keski-Pohjanmaan liiton
hallinnoimana innovaatiojärjestelmän kehittämistä ja nuorten korkeasti koulu-
tettujen työllisyyden parantamista maaseutumaisella jäsenkunta-alueella. Etä-
työtilojen määrä on lisääntynyt hankkeen aikana. Koronavirustilanteen seurauk-
sena Interreg Europe P-Iris hankkeen työpaja 24.-25.3.2020 Pohjois-Italiassa

sekä 9.-10.9.2020 Norjassa muutettiin kokousten sijasta videopuhelukokouksiksi.

Interreg NPA -ohjelman viestintää ja neuvontaa on lisätty. Keski-Pohjanmaan liitto on osallistunut uuden ohjelmakauden Interreg-ohjelmien valmistelutyöhön. Interreg Botnia-Atlantica ja Interreg Nord ohjelmat yhdistyvät seuraavalla ohjelmakaudella.

Vuonna 2020 jatkettiin maakunnallisen kansainvälistymisstrategian valmistelua kaudelle 2021-2027, sisältäen uuden ohjelmakauden rahoituksen hyödyntämisen, mahdollisuuksien lisäämisen sekä älykkään erikoistumisen strategian päivityksen.

Merenkurkun neuvoston ry:n tilalle perustetun Merenkurkun Neuvosto EAYY:n (Eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän) yhteistyössä toimitaan, kun se on saanut Suomessa ja EU:ssa virallisen hyväksynnän.

Tavoitearvot:

- *EAKR-rahoitus on hyödynnetty täysimääräisesti*
- *hanketoimijat kokevat Keski-Pohjanmaan liiton rr-ryhmän toiminnan aktiiviseksi, kannustavaksi ja tulokselliseksi*
- *takaisinperintöjen ja jatkotoimenpiteiden syntyminen on minimoitu ohjeistuksilla ja valvontajärjestelmällä.*
- *innovaatio- ja elinkeinotoimijoiden sekä liikennesuunnittelun ja maankäytön toimijoiden verkosto on liiton aktiivisen toiminnan seurauksena kasvanut*
- *Kansainvälistyminen ja kansainvälisten rahoituskanavien tunnistaminen on tuottanut Keski-Pohjanmaan liitolle konkreettista elinkeinotoimintaan liittyvää tai taloudellista hyötyä.*

Tavoite 2: Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelmatyö etenee järjestelmällisesti ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti

Tavoitteet:

- Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman ohjaavuus aluekehittämistoiminnassa
- Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman hyödyntäminen maakunnan kehittämisessä

Toteutuma:

Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelmatyötä toteutettiin vuonna 2020 pääosin suunnitellusti. Koronavirustilanteen vuoksi joidenkin kevätkaudelle suunniteltujen tapahtumien aikataulua ja toteuttamistapaa jouduttiin muuttamaan, mutta muuten tavoitteet pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti. Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmatyötä jatkettiin vuonna 2019 päivitetyn prosessin mukaisesti. Maakuntaohjelman toimeenpanoon liittyvät työryhmät (osaaminen, kilpailukyky, saavutettavuus, ALKE-tilannekuva sekä maaseudun teemaryhmä) koontuivat maaliskuun ja syyskuun aikana keskustelemaan aluekehittämisen

ajankohtaisasioista sekä toimeenpanosuunnitelman tavoitteista ja painotuksista vuosille 2021-2022. Myös koronapandemian vaikutuksista, maakuntaohjelman arviointituloksista sekä uuden maakuntaohjelman valmisteluprosessista käytiin keskustelua. Kesäkuun avoin aluekehittämisseminaari jouduttiin koronavirustilanteeseen liittyvien rajoitustoimien vuoksi siirtämään syyskuulle, mutta toteutettiin onnistuneesti silloin. Samalla testattiin uusia sähköisiä työpaikatyöskentelymuotoja. Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma vuosille 2021-2022 valmisteltiin syksyllä yhteistyössä maakuntaohjelman työryhmien kanssa ja se hyväksyttiin maakunnan yhteistyöryhmässä lokakuussa. Osaksi toimeenpanosuunnitelmaa liitettiin myös maakunnan aluekehittämisen tilannekuva, joka toimi työ- ja elinkeinoministeriön kanssa käytyjen ALKE-keskustelujen keskeisenä taustamateriaalina. ALKE-keskustelut toteutettiin ensimmäistä kertaa kokeilukierroksena syksyllä 2020 ja jatkossa keskusteluprosessi on vuosittainen osa maakuntaohjelman toimeenpanoa.

Maakunnan kehittämistoimintaa vahvistava Keski-Pohjanmaan osaamisstrategia hyväksyttiin maakuntahallituksessa joulukuussa 2019. Tammikuussa 2020 perustettiin strategian toteuttamista ja seuranta varten Osaavaa työvoimaa Keski-Pohjanmaalle -neuvottelukunta, joka kokoontui järjestäytymiskokoukseensa helmikuussa sekä täydentämään strategian toimenpideohjelmää syyskuussa. Neuvottelukunnassa ovat jäseninä alueen työllisyyden, osaamisen ja elinkeinojen kehittämistä edustavat keskeiset tahot. Toukokuussa järjestettiin neuvottelukunnan toimijoille verkkotyöpaja, jossa työstettiin osaamisstrategian toimenpideohjelmää. Koronapandemiaan liittyvien rajoitustoimien vuoksi toukokuun työpaja sekä syyskuun kokous järjestettiin kokonaan etäyhteyksiä hyödyntäen. Toimenpideohjelma oli lausuntokierroksella syksyllä 2020 ja se hyväksyttiin maakuntahallituksessa joulukuussa 2020. Toimenpideohjelmassa priorisoidaan ja konkretisoidaan osaamisstrategian lähiajan toimenpiteet ja yhteistyö.

Keski-Pohjanmaan liiton vuonna 2020 toteutuneissa hankehauissa käynnistyneet hankkeet kohdistuvat maakuntaohjelman ja toimeenpanosuunnitelman määrittelemiin kehittämiskohteisiin rakennerahasto-ohjelman painopisteiden mukaisesti.

Tavoitearvot:

- *Keski-Pohjanmaan maakunnan kehittämistoiminta on laajentunut ja vahvistunut liiton laatimien maakunnallisten toimenpiteiden ja ohjelmien seurauksena.*
- *Toimeenpanosuunnitelma on päivitetty ja ajantasaistettu. Suunnitelma tuottaa konkreettisia kehittämistoimenpiteitä alueella, joille on suunniteltu rahoitus.*

Tavoite 3: Keski-Pohjanmaan maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelutyö käynnistetään asetettujen tavoitteiden mukaisesti

Tavoitteet:

- Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelua edellyttävät selvitystyöt ovat tunnistettu ja pitkälti toteutettu.
- Voimassa olevan maakuntaohjelman arviointityö on toteutettu.
- Maakuntaohjelman valmistelutyössä tarvittava verkosto on luotu ja aktivoitu.
- Työsuunnitelma mukaan lukien poliittinen käsittely on valmisteltu.

Toteutuma:

Vuonna 2020 käynnistettiin Keski-Pohjanmaan maakuntasuunnitelman 2040 ja maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelu toteuttamalla nykyisen maakuntaohjelman 2018-2021 ulkopuolisen arvioinnin kilpailutus ja arviointityö. Maakuntaohjelmat on lain mukaan arvioitava ulkopuolisen arvioitsijan toimesta vähintään kerran ohjelman toteutuksen aikana. Maakuntaohjelman ulkopuolinen arviointi toteutettiin Pohjois-Suomen maakuntien liittojen (Lapin liitto, Kainuun liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Keski-Pohjanmaan liitto) yhteistyönä. Arvioinnissa saatiin tietoa kunkin maakunnan maakuntaohjelmien toteuttamisesta ja vaikuttavuudesta sekä suosituksia uuden maakuntaohjelman valmisteluun. Lisäksi arvioinnilla saatiin vertailutietoa ja voidaan jakaa hyviä käytäntöjä maakuntien kesken. Arvioinnin suunnittelu- ja hankintaprosessi toteutettiin helmi-maaliskuussa ja varsinainen arviointityö käynnistyi huhtikuussa taustatyöllä, kyselyillä ja haastatteluilla. Syyskuussa toteutettiin maakunnittaiset työpajat, joissa tarkennettiin ja syvennettiin arviointituloksia. Lopulliset arviointitulokset valmistuivat marraskuussa 2020.

Uuden maakuntastrategian ja -ohjelman valmisteluprosessi käynnistettiin lainsäädännön mukaisesti osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatimisella, kuulemisella sekä käsittelyllä maakuntahallituksessa. Valmistelu perustuu aluekehittämislainsäädäntöön, SOVA-lainsäädäntöön sekä valtioneuvoston maaliskuussa 2020 hyväksymiin alueiden kehittämisen painopisteisiin ja aluekehittämispäätökseen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma Keski-Pohjanmaan maakuntastrategian 2040 ja maakuntaohjelman 2022-2025 osalta laadittiin kevään 2020 aikana ja se vietiin maakuntahallituksen käsittelyyn elokuussa 2020. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli julkisesti nähtävillä syyskuun ajan ja siihen tulleet huomiot käsiteltiin ja OAS hyväksyttiin lokakuun maakuntahallituksessa. OAS:n mukaan uusi Keski-Pohjanmaan maakuntastrategia ja maakuntaohjelma valmistuu vuoden 2021 loppuun mennessä.

Uuden maakuntastrategian ja -ohjelman valmisteluun liittyvät, maakunnan liiton asiantuntijoille sekä maakunnan liiton ja kuntien luottamushenkilöstöjohdolle suunnatut skenaariotyöpajat toteutettiin loka-joulukuussa yhteistyössä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa. Skenaariotyöskentelyn tuloksena saatiin neljä maakunnan tulevaisuutta hahmottavaa skenaariota, joissa käsitellään maakunnan mahdollisia kehityskulkuja sekä menestymisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä

erilaisissa toimintaympäristöissä. Skenaariotyötä hyödynnetään uuden maakuntastrategian ja maakuntaohjelman valmistelussa. Vuoden 2020 lopulla käynnistettiin myös uuden maakuntaohjelman vaikutusten arviointiin (SOVA) liittyvä asiantuntijoiden kilpailutus.

Tavoitearvot:

- *Keski-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelutyö on toteutettu suunnitellulla tavalla.*
- *On tunnistettu tarvittavat ennakointityöt ja niiden toteuttaminen on vähintään käynnistetty toimintavuoden aikana.*
- *Voimassa olevan maakuntaohjelman arviointityö on toteutettu (ulkopuolisen toimijan toteuttamana).*
- *On laadittu maakuntaohjelman 2022-2025 valmistelusuunnitelma ja tunnistettu resurssitarpeet toteutettavaksi pääsääntöisesti vuoden 2021 aikana.*

**Tavoite 4: Keski-Pohjanmaan maakuntakaavatyö etenee ja seuraavat osa-
maakuntakaavoituksen tarpeet ovat tunnistettu**

Tavoitteet:

- Maakuntakaavan strateginen ohjaavuus ja oikeusvaikutteisuuden toteuttaminen.
- 5. vaihemaakuntakaavan loppuunsaattaminen keväällä 2020.
- Maakuntakaavoituksen kehittämistarpeiden tunnistaminen vuoden 2020 aikana.
- Merialuesuunnittelutehtävien toteuttaminen.
- Paikantamista koskevan aineiston ja työskentelyn tuottavuus.

Toteutuma:

Vuonna 2020 saatettiin loppuun Keski-Pohjanmaan 5. vaihemaakuntakaavan ehdotusta koskeva viranomaiskuuleminen. Vaihemaakuntakaava oli viranomaislausunnolla 18.12.2019-22.1.2020. Lausuntoja annettiin 31 kpl, joissa pääosa palautteesta kohdistui kaava-/merkintätekniisiin muutoksiin, suunnittelumääräysten täsmentämiseen tai kaavaselostuksen täydentämiseen. Kaavakarttaan kohdistuvia merkittäviä muutoksia ei tullut tehtäväksi. Maakuntahallitus käsitteli maaliskuussa 5. vaihemaakuntakaavaehdotuksesta annetut lausunnot, mielipiteet sekä vastineet. Syksyllä 2020 keskityttiin vaikuttamaan Boliden Kokkola Oy:n ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen, jotta Keski-Pohjanmaan liitto pääsee jatkamaan maakuntakaavatyötä, kun viranomaiskuulemisessa esille noussut kesken oleva Kokkolan suurteollisuusalueen jätealueen laajennusta koskeva suunnittelutyö ja sen edellyttämä viranomaiskäsittely on saatettu EPO ELY:ssä päätökseen.

Vuonna 2020 Keski-Pohjanmaan liitto jatkoi osallistumista merialuesuunnittelutyöhön projektivastuussa olevan Varsinais-Suomen liiton edustajan johdolla. Merialuesuunnitteludirektiivin (2014/89/EU) mukaan merialuesuunnittelun pää-tarkoituksena on edistää merialueiden talouden kestäväää kasvua ja merialueiden kestäväää kehitystä sekä merellisten luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Merialuesuunnittelun tulee tarkastella ja sovittaa yhteen eri toimialojen tarpeita.

Tarkasteltavia toimialoja ovat erityisesti energia-ala, meriliikenne, kalastus ja vesiviljely, matkailu, virkistys sekä ympäristön ja luonnon säilyttäminen, suojelu ja parantaminen. Merialuesuunnittelussa kiinnitetään huomiota merialueen ominaispiirteisiin sekä maan ja meren vuorovaikutukseen. Myös maanpuolustuksen tarpeet on otettu suunnittelussa huomioon. Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi merialuesuunnitelman 26.11.2020 (www.merialuesuunnitelma.fi).

Vuonna 2020 Keski-Pohjanmaan liitto toteutti maakuntakaava-aineiston siirtämisen valtakunnalliseen HAME-tietomalliin. Kesäkuussa toteutetun projektityön aikaansaannoksena Keski-Pohjanmaan liiton voimassa olevat 1. – 4. vaihemaakuntakaavat ovat sähköisesti kaikkien saatavilla osoitteessa www.paikkatietoikkuna.fi. Myös 5. vaihemaakuntakaavan sähköinen valmistelu on toteutettu projektin aikana siten, että sen aineisto voidaan siirtää HAME-tietomalliin, kun maakuntavaltuusto on 5. vaihemaakuntakaavan hyväksynyt.

Vuonna 2020 jatkettiin osallistumista valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun syyskuussa LVM:n toimeenpanemissa suunnittelukokouksissa. Keski-Pohjanmaan alueellisen liikennejärjestelmän kehittämiseen liittyvää vaikuttamista ja suunnittelutyötä jatkettiin yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen, Traficom:n ja Väyläviraston kanssa. Tavoitteena on mahdollisimman suuri vaikuttavuus valtakunnallisen LJS-työn sisältöön. Keski-Pohjanmaan omaa alueellista LJS-suunnitelmaa edistettiin kesäkuussa järjestetyssä suunnittelukokouksessa. Työ etenee edelleen suunnitellusti, vaikkakin aluesuunnittelupäällikön puute on hidastanut suunnittelua. Tavoitteena on, että Keski-Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma valmistuu keväällä 2021.

Ilmastonmuutokseen vastaaminen on noussut maailmanlaajuiseksi haasteeksi. Keski-Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnat yhdessä Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten kanssa tavoittelivat yhteisen ilmastostrategian laatimista. Maakuntien erilaiset lähtökohdat aikataulujen suhteen johtivat siihen, että jokainen maakunta laatii oman oman ohjelmansa hiili-neutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä. Keski-Pohjanmaa laatii oman suunnitelmansa vuoden 2021 aikana

Tavoitearvot:

- *Hyväksytty maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta täysimääräisesti.*
- *5. vaihemaakuntakaava on saatettu loppuun kaikilta osin, on tullut hyväksytyksi maakuntavaltuustossa ja tiedotettu eri viranomaisille ja kansalaisille tarkoituksenmukaisella tavalla.*
- *On tunnistettu maakuntakaavoituksen tulevat tarpeet kuntien kanssa yhteistoiminnassa.*
- *Merialuesuunnittelu toteutetaan tarkoituksenmukaisella tasolla ja palvelee Keski-Pohjanmaan maakunnan toimintaa ja maakuntakaavoituksen tarpeita.*
- *Paikantamista koskeva toiminta tuottaa hyötyä toimijoille maakunnan alueella*

Tavoite 5: Keski-Pohjanmaan toiminnan tuloksellisuus on varmistettu kansainvälisyydellä, yhteistyöllä ja asiantuntijuudella

Tavoitteet:

- Eri tulosalueiden tuloksellisuuden ja lisäarvon tuottaminen maakunnalle.
- Onnistunut viestintä ja vaikuttaminen.
- Onnistunut edunvalvontatyö.
- IP-alueen yhteisen EU-toimiston ja kansainvälisten verkostojen vaikuttavuus.
- Kotimaisten ja maakunnallisten verkostojen vaikuttavuus.
- Liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistuminen keväällä 2020.
- Alueellisen liikennejärjestelmäryhmän työskentelyn vakiintuminen osaksi maakunnallista suunnittelutyötä.

Toteutuma:

Vuonna 2020 Keski-Pohjanmaan liiton viestinnässä painopisteinä olivat viestintäinfrastruktuurin perustaminen ja kehittäminen sekä liiton asiantuntijuuden ja yhteistyön tukeminen. Vuoden aikana aloitettiin maakuntajohtajan blogin julkaiseminen, panostettiin ennakoivaan viestintään reagoivan sijaan vastuuttamalla päälliköitä oman sektorinsa viestintään ja pyrittiin aktivoimaan liiton toimijoita myös yleisellä tasolla tuottamaan materiaalia omalta toimialaltaan. Tiedotusta harmonisoitiin liiton sisällä ja pyrittiin implementoimaan saavutettava ulkoasu asiakirjatuotannossa.

Pääväylinä toiminnalle olivat Keski-Pohjanmaan liiton nettisivut ja sosiaalinen media (Facebook ja Twitter). Vuonna 2020 julkaistiin liiton sivuilla 53 erilaista artikkelia liittyen mm. liiton toimintaan, alueen edunvalvontaan ja hankeviestintään. Relevantti materiaali (esimerkiksi Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kannanotot) välitettiin tapauskohtaisesti myös liiton sidosryhmille maakuntatasolla ja kansallisesti. Tiedotteita lehdistölle ja sidosryhmille lähti 25 kappaletta. Erillisiä sosiaalisen median päivityksiä julkaistiin 30. Lehdissä julkaistuja liiton markkinointiin ja tukitoimintaan suunnattuja ilmoituksia taitettiin omana työnä kaksi kappaletta.

Toimintakauden aikana toteutettiin maakunnan liiton sivustojen uusiminen liiton suunnittelijan koordinoimana. Uudet sivustot sisältävät mm. analytiikkatyökalut. Tämän lisäksi liitolle kehitettiin yhteistyössä palveluntarjoajan kanssa uusi esite. Sosiaalisen median kanavien ulkoasua kehitettiin ja vanhoja alustoja nostettiin uudelleen toimintakykyiseksi (LinkedIn). Yleisesti sosiaalisen median puolella näkyvyyttä kasvatettiin n.30–40 henkilön/julkaisu kattavuudesta (vuoden 2019 tammi-kesäkuu) n.80–90 henkilöä/julkaisu kattavuuteen huipun käytyä noin 450 henkilössä. Sivujen tykkääjät ovat vuoden aikana myös nousseet noin 261 tykkääjästä 316:een, joka tarkoittaa 17,5 % nousua yhden toimintavuoden aikana.

Liiton uutiskirjeiden määrää kasvatettiin toimintakauden aikana kolmeen. Uutiskirje siirrettiin uudelle alustalle, jonka perustoiminnot ovat ilmaisia. Tämän lisäksi myös uutiskirjeen ulkoasua päivitettiin ja yhdenmukaistettiin tukemaan uuden esitteen ja nettisivujen ilmettä.

Pohjalaismaakuntien hyvinvointibarometri on valmisteltu ja kilpailutettu tutkija-organisaation valitsemiseksi vuoden 2020 aikana. Tutkimusraportti valmistuu joulukuussa 2021. Tutkimus toteutetaan asiantuntijakyselynä ja on 5-vuotisivälein toistuva tutkimus, jolla saavutetaan tietoa pohjalaismaakuntien asukkaiden kokeman hyvinvoinnin kehittymisestä ja muutoksista pitkällä seurantajaksolla.

Maakunnan, kuntien, elinkeinoelämän ja maakunnan asukkaiden edunvalvonta alueellisesti ja valtakunnallisesti on liiton keskeisin tehtävä. Keski-Pohjanmaan liitolle hyväksytty edunvalvontasuunnitelma 2020-2022 sekä siinä määritettyjen edunvalvontatehtävien toimeenpano ja niissä onnistuminen ovat keskeisiä maakunnan ja liiton jäsenkuntien toimintaedellytysten turvaamisessa. Vuonna 2020 jatkettiin edunvalvontatehtävien toimeenpanoa ja edunvalvontaa suunnitellusti ja koronavirustilanteeseen toimintaa sopeuttaen. Vuoden ajalle suunnitellut edunvalvonta- ja vaikuttamistoimet kyettiin toteuttamaan pääosin suunnitellusti. Kuntakerrokset toteutettiin suunnitellusti koronatilanteen mukaan joko fyysisenä tapaamisena tai Teams tapaamisena.

Vuonna 2020 jatkettiin vahvaa työtä Itä- ja Pohjois-Suomen valmistelutyöryhmissä sekä vaikuttamista valtakunnallisissa ja EU-tason verkostoissa tulevan EU rakennerahastokauden 2021-2027 ohjelman tavoitteiden ja sisällön rakentumiseksi siten, että ne hyödyntävät Keski-Pohjanmaata parhaalla mahdollisella tavalla. Keski-Pohjanmaan liitto oli toimintavuonna 2020 vastuussa Pohjois-Suomen maakuntien puheenjohtajuudesta sekä Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtamisesta. Vuonna 2020 järjestettiin Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntajohtajien ja ELY-ylijohtajien kokoukset, oikeudenmukaisen siirtymän Itä- ja Pohjois-Suomen koordinoitiryhmän kokoukset, Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokoukset, Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokous sekä johdettiin aktiivisesti maakunnan lentoliikenteeseen liittyvät eturyhmän maakunnalliset kokoukset. Vuonna 2020 jatkettiin Keski-Pohjanmaan liiton puheenjohtamana kuuden maakunnan ja viiden kaupungin yhteistä lentoliikenteen edunvalvontaan keskittyvää työtä ja johdettiin sen edellyttämät kokoukset. Keski-Pohjanmaan liitto on saanut suoritetuista toimenpiteistä ja em. toimintojen valmistelusta ja koordinoinnista poikkeuksetta myönteistä palautetta. Maakuntajohtaja on vastannut Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien edun ajamisesta ministereihin, ministeriöihin ja eri tahoihin suunnattuna.

Vuonna 2020 jatkettiin Itä- ja Pohjois-Suomen oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) koordinaatioryhmän toiminnan johtamista. Koordinaatioryhmä käynnisti toimintansa toukokuussa ja jatkoi työskentelyä kesäkuussa selvittämällä maakuntien koordinaatiotarpeet JTF-suunnitelmien laatimiseksi. Keski-Pohjanmaan oman suunnitelman laatiminen käynnistettiin syksyllä 2020 vahvassa yhteistyössä alueen eri tahojen kanssa.

Vuoden 2020 aikana Keski-Pohjanmaan liitto on valmistellut uutta EU-ohjelmakautta osana Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimistoyhteistyötä. Alueyhteistyössä maakunta on NSPA (Northern Sparsely Populated Areas), AER (Assembly of European Regions) -verkostojen ja Merenkurkun neuvosto EAYY:n jäsen. Jäsenyydet ovat edistäneet maakunnan tavoitteiden toteutumista ja Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyötä sekä alueen näkyvyyttä Euroopan alueiden verkos-

tossa. Esimerkiksi elinkeinot murroksessa (ELMO) -yhteistyö sekä Arctic Investment Platform -työskentely pohjautuu NSPA-alueen yhteiseen OECD tutkimukseen ja siinä kohdistuneisiin aluekehitystavoitteisiin. Keski-Pohjanmaan liitto osallistuu älykkään erikoistumisen strategian mukaisesti valittuihin eurooppalaisiin S3- aluekumppanuusverkostoihin akkukennojen arvoketjujen osalta.

Vuoden 2020 aikana Keski-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan liitto ja Satakuntaliitto käynnistivät keskustelun liittojen osallistumisesta AER (Assembly of European Regions) -verkoston työskentelyyn jatkossa. Liittojen yhteiset kokemukset osoittavat, että verkostosta saatava hyöty jäsenmaksuun nähden on ollut vähäinen. AER-jäsenyydestä irtauduttiin vuoden 2020 lopulla.

Vuonna 2020 jatkettiin tiivistä yhteistyötä jäsenkuntien kanssa muun muassa kulttuurin, matkailun ja hyvinvoinnin kehittämisessä. Osana hyvinvoinnin kehittämistä on tuettu keskipohjalaisten osallisuusrakenteiden huomiointia sote-uudistuksessa ja hyvinvointihankkeissa. Keski-Pohjanmaan järjestöjen työryhmä on jatkanut säännöllisesti toimintaansa. Keski-Pohjanmaan järjestöjen pyöreä pöytä Halsualla 1.9.2020 siirrettiin koronan vuoksi vuodelle 2021. Vuoden aikana jatkettiin pohjalaismaakuntien yhteistyönä vuoden 2021 Hyvinvointibaronetrin toteutuksen valmistelua.

Toimintakaudella 2020 Maakunnallisen kulttuurin koordinaatiolle ja kehittämistyölle saatiin uudelleen henkilöressusi, kun liitossa aloitti tehtävässään puolipäiväinen kulttuurikoordinaattori. Kulttuurikoordinaatin työssä on jatkettu työtä uudenlaisen toimintamallin kehittämisessä sekä aiempaa aktiivisempaa vaikuttamista kuntien ja maakunnan kulttuuritoimijoiden verkostoissa. Merkittävä taloudellinen ja toiminnallinen lisäressusi liiton kulttuuritoimen tulevalle suunnittelukaudelle saatiin, kun toimintavuonna 2020 hakemallemme kuntien kulttuuritoiminnan alueelliselle kehittämishankkeelle (Kulttuurimaakunta -hanke) Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi 170.000 euron suuruisen erityisavustuksen.

Kulttuurimaakunta -hanke vahvistaa jatkossa toimintavuonna 2020 aloitettua kehittämistyötä Keski-Pohjanmaan kuntien kulttuuritoimintaa kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (166/2019) tavoitteiden mukaisesti. Kehittämistyössä keskeistä on myös tavoite luoda toimintamalli maakunnan kulttuuritoiminnan pitkäjänteisestä koordinoinnista, tukea kulttuurikentän laaja-alaista verkostoitumista sekä taiteiden vaikuttavuuden sekä laadun vahvistamista. Kulttuurimaakunta-hanketta hallinnoi K-P:n liitto ja 10 % omarahoitussuudesta vastaavat liitto, kunnat ja Soite.

Toimintakaudella Keski-Pohjanmaan liitto aloitti toimenpiteet, joka edistävät Keski-Pohjanmaan rikasta ja elävää kulttuuriperintöä sekä luo edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymisille ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle.

Keski-Pohjanmaan liitto tuki 2020 pyrkimyksiä ja loi osaltaan uusia toimintalinjoja sekä tapoja, jotka edistävät yksittäisen asukkaiden kulttuurihyvinvoinnin kuin myös Keski-Pohjanmaan maakunnan identiteetin, yhteisöllisyyden ja elinkeinojen kehittämistä.

Toimintavuonna aloitettiin kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamista osana maakuntaohjelman toteuttamista.

Koronavuosi 2020 esti useiden suunniteltujen tilaisuuksien sekä tapahtumien järjestämisen tai siirsi ne verkkoon.

Suunniteltu Kokkolan valtakunnallisten Kotiseutupäivien yhteydessä järjestettävät Keski-Pohjanmaan Maakuntajuhlat jouduttiin vallinneen koronavirustilanteen vuoksi perumaan. Maakuntajuhlan tilalle tuotettiin kahtena toukokuun lauantai-iltana striimatut Maakuntailtamat teemalla; Elävän kulttuurin maakunta! Keski-Pohjanmaan liiton KPK Eventsin kanssa tuotetuissa iltamastriimauksissa esiintyi lukuisa joukko maakunnan loistokkaita esiintyjä maakunnan eri kunnista. Maakuntailtamat saivat paljon hyvää palautetta ja saavuttivat hienot katsojakertaluvut (lähes kahdeksaatuhatta katselukertaa). Tallenteet ovat edelleen YouTubessa ja siellä katsottavissa.

Digitalisaation ja robotiikan osalta on tuettu Keski-Pohjanmaan toimijoiden pääsyä EDIH Eurooppalaisten innovaatiotukikeskeittymiin.

Tavoitearvot

- *Liiton toiminta ja edunvalvontatyö tuottaa jäsenkunnille konkreettista hyötyä.*
- *Liiton viestintä on näkyvää, positiivista, ajankohtaista ja vaikuttavaa.*
- *Maakunnan liitolle on luotu uusi ja aikaisempaa vaikuttavampi brändi.*
- *Maakunnan menestys pohjautuu liiton asiantuntemukseen kansainvälisissä, kotimaisissa ja maakunnallisissa verkostoissa ja vaikuttamisessa.*
- *IP-alueen EU-toimisto tuottaa suoranaista hyötyä elinkeinotoimintaan ja TKI-toimintaan/aluekehitykselle.*
- *Maakunnan matkailun kehittämisessä on tunnistettu kehittämistarpeet ja matkailun kehittämisessä on päästy selkeästi koordinoituun maakunnalliseen toimintamalliin.*
- *Alueellinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on hyväksytty ja linjaa maakunnan keskeiset liikenteen kehittämistoimet.*
- *Keski-Pohjanmaan liikennejärjestelmän strategiset tarpeet ovat saatettu osaksi valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa.*
- *Maakunnallisen kulttuurin koordinaatiolle on luotu tarvittava toimintamalli ja on käynnistetty aktiivinen vaikuttaminen maakunnan kulttuuritoimijoiden verkostossa.*

Tavoite 6: Keski-Pohjanmaan liiton työyhteisö ja henkilöstö toimii hyvän hallinnon ja työyhteisön tapaan

Tavoitteet:

- Liiton henkilöstön työviihtyvyys
- Työntekijöiden henkilökohtainen osallistuminen ja sitoutuminen työskentelyyn
- Luottamusmieshallinnon tyytyväisyys asioiden valmisteluun
- Hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen päätöksenteossa

- Arkistolain ja asiakirjahallinnon mukaiseen toimintatapaan siirtyminen liiton hallinnossa
- Hyvä johtaminen

Toteutuma:

Liiton henkilöstössä tapahtui toimintavuoden 2020 aikana muutoksia, kun aluesuunnittelupäällikkö vaihtui ja uusi aluesuunnittelupäällikkö aloitti virassaan marraskuussa 2020. Rekrytointiprosessin aikana aluesuunnittelupäällikön keskeisimmät tehtävät toteutettiin liiton sisäisin sijaisuusjärjestelyin.

Maakuntajohtajan viran täyttö toteutettiin kuntalain (410/2015) 41 §:n ja 88 §:n mukaisesti hyvän hallinnon periaatteita noudattaen. Valittu maakuntajohtaja aloitti virassaan 1.1.2021 lukien.

Liiton koko henkilöstöä koskevat puolivuotiskeskustelut toteutettiin pääosin ke- säkuussa 2020. Puolivuotiskeskusteluissa keskityttiin käsittelemään alkuvuoden työskentelyssä edistymistä sekä selvittämään koronavirustilanteen vaikutuksia kunkin työntekijän henkilökohtaiseen työskentelyyn. Yhteenvedona voidaan todeta, että etätyöskentelyyn siirtyminen aiheutti erityisesti alkuvaiheessa työssä kuormittumista merkittävästi lisääntyneiden verkkokokousten seurauksena. Puolisvuotiskeskustelujen perusteella tarkennettiin kunkin työntekijän loppuvuoden tehtäviä työnkuvausta siltä osin, kuin siihen ilmeni tarvetta.

Koronavirusepidemia toi muutoksia työskentelytapoihin. Henkilökunta oli etätyössä heinäkuun loppuun saakka. Yhteydenpito ja työhohjaus hoidettiin pitkälti MS Teams -sovelluksen avulla. Kuukausittaisen toimistopalaverin lisäksi jatkettiin käytäntöä, jossa perjantai aamuisin pidetyissä liiton henkilöstön viikkopalaverissa Teams-yhteyden avulla, käsiteltiin menneen viikon työtapahtumat. Viikkopalaverikäytäntöön siirtyminen sai myönteisen vastaanoton henkilöstön piirissä, jonka vuoksi elokuun alussa henkilöstön palattua lomakauden jälkeen fyysisesti työpisteelle, käynnistettiin viikoittain maanantai aamuisin pidettävä henkilöstöpalaverikäytäntö, jolla pyritään lisäämään tiedottamista liiton ajankohtaisista asioista sekä yhdenmukaistamaan ja ennakoimaan tulevan yhdenkahden viikon toimintaa. Etätyösuositusta jatkettiin uudelleen lokakuusta 2020 alkaen.

Johtoryhmä kokoontui tilikauden aikana keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa etukäteen suunnitellun aikataulun mukaisesti. Johtoryhmässä käsitellään merkittävät, liiton toiminnan tuloksellisuuteen liittyvien tehtävien hoitamista koskevat, järjestelyt ja niiden yhteensovittaminen. Johtoryhmällä on ollut vuoden aikana yhteensä 22 kokousta

Työhyvinvointiryhmä kokoontui vuonna 2020 neljä (4) kertaa. Tämän lisäksi liiton koronaryhmä on kokoontunut neljä (4) kertaa. Työhyvinvointiryhmässä on käsitelty ja suunniteltu ennakoidusti liiton työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä, kuten työsuojelun toimintaohjetta ja tämän vuoden tyhy-raham käyttöä. Koronaryhmässä on keskitytty käsittelemään koronavirustilanteen vaikutuksia lii-

ton toimintaan ja valmistelemaan liiton toimenpiteitä ennakoidusti. Palkkatyöryhmä kokoontui kesäkuussa tarkastelemaan henkilökohtaisten lisien rakennetta Keski-Pohjanmaan liitossa.

Liiton luottamustoimielinten päätöksenteko sai uusia toimintamuotoja keväällä, kun koronavirusepidemia pakotti myös ne järjestämään kokoukset etätoimintoina. Maakuntahallitus kokoontui huhti-kesäkuussa etänä Teams-sovellusta käyttäen. Kokoukset onnistuivat teknisesti hyvin. Myös tarkastuslautakunta kokoontui kevään ajan pääosin etänä, osin paikan päällä liiton virastolla pidettynä. Maakuntavaltuuston kokous kesäkuussa järjestettiin niin, että pääosa valtuuteista saapui fyysisesti kokoukseen ja loput osallistuivat etänä. Myös maakuntavaltuuston kokous sujui teknisesti hyvin. Lisäksi se livestriimattiin Internettiin. Elokuusta alkaen maakuntahallitus on kokoontunut pääosin paikan päällä liiton toimistolla, osallistuminen on ollut mahdollista myös Teams-sovellusta käyttäen. Maakuntavaltuuston kokous marraskuussa järjestettiin paikan päällä Kokkolasalissa. Toimielinten päätöksistä ei ole tehty vuoden 2020 aikana oikaisuvaatimuksia tai valituksia.

Liiton viranomaistoiminta on toteutunut suunnitellusti. Keski-Pohjanmaan liitto on kyennyt tämän vuoden aikana antamaan lausuntonsa kaikkiin eri viranomaistahojen pyytämiin lausuntoihin. Liiton toiminnan kannalta keskeisimmät aloitteet ja lausunnot on käsitelty maakuntahallituksen kokouksissa.

Liiton asiakirja-arkiston seulonta- ja järjestelytyö on ollut käynnissä vuoden aikana ja tavoitteena oli saattaa se loppuun 31.12.2020. Tavoitteeseen ei päästy ja työ jatkuu edelleen.

Tavoitearvot

- *Henkilöstön työtyytyväisyys on parantanut.*
- *Jokainen työntekijä on osallistunut ja sitoutunut työyhteisöä parantavaan toimintaan.*
- *Luottamusmiesshallinnon päätöksenteko on lainsäädännön ja lainmukaista.*
- *Liiton viranomaisvalmistelu toteutuu kaikissa suhteissa hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.*
- *Liiton viranomaisvalmistelua johdetaan asiallisesti ja ihmisten johtaminen toteutuu yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti.*
- *Liiton asiakirja-arkisto on selvitetty, tarvittavat hävittämiset ja säilytykseen tehtävät luovutukset tehty ja muutoinkin liiton asiakirjahallinto noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.*

Tavoite 7: Keski-Pohjanmaan rakennerahastotoiminnan parantaminen

Tavoitteet:

- Hyväksytyt parantamissuunnitelman toteutuminen.
- Rakennerahastotoimintaa koskevan hallinnollisen menettelyn toimivuus.
- Hyvän hallinnon periaatteiden toteutuminen.
- Saadun palautteen vaikuttavuus rakennerahastotoiminnassa.

Toteutuma:

Keski-Pohjanmaan liitossa on jatkettu liiton rakennerahastotoiminnan parantamista maakuntahallituksen 15.10.2018 kokouksessaan hyväksymän parantamissuunnitelman pohjalta. Parantamissuunnitelman jatkoversio 2 hyväksyttiin maakuntahallituksen 21.10.2019 kokouksessa ja annettiin tiedoksi maakuntavaltuustolle 28.11.2019 kokouksessa.

Parantamissuunnitelman toimeenpanossa ei ole esiintynyt ongelmia. Keski-Pohjanmaan liiton koko rakennerahastotoimintaan osallistuva henkilöstö on sitoutunut suunniteltuihin parantamistoimenpiteisiin hienosti ja halu parantamistoimenpiteiden hyvään toimeenpanoon on edelleen yhteinen.

Valtiovarainministeriön Controller-toiminto suoritti 10.1.2020 seurantatarkastuksen Keski-Pohjanmaan liittoon, jossa todettiin Keski-Pohjanmaan liiton täyttävän välittävän toimielimen vaatimukset. Toimintaa on tarkastuksen jälkeen edelleen parannettu. Hyvän hallinnon periaatteet ja rakennerahastotoiminnan kehittäminen on sisäistetty osaksi Keski-Pohjanmaan liiton normaalia toimintaa välittävänä toimielimenä, minkä vuoksi erilliselle parantamissuunnitelmalle ei enää vuoden 2020 lopulla ole katsottu olevan tarvetta. Vaasan hallinto-oikeus teki päätökset vuonna 2020 kahden tuensaajan valituksien osalta, että Keski-Pohjanmaan liiton takaisinperinnät on suoritettu oikein ja hyvän hallintotavan mukaisesti.

Tavoitearvot:

- *Liitossa on jatkettu Keski-Pohjanmaan välittävän toimielimen edellytyksiä parantavien ja maakuntahallituksen syksyllä 2019 hyväksymien parantamistoimenpiteiden määrätietoista suorittamista.*
- *HVO:lta (TEM) ja TAVI:lta (VM) saatu palaute parantamistoimenpiteiden toteutumisesta on otettu huomioon ja toimeenpantu liiton rakennerahastotoiminnan parantamisessa.*
- *Keski-Pohjanmaan liitossa rakennerahastotoiminnan hallinnoinnissa tehdyt parantamistoimenpiteet ja päätökset lisäävät Keski-Pohjanmaan liiton mahdollisuuksia kehittää maakuntaa aluekehittämissäin (8/2014) mukaisin perustein.*

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma 31.12.2020

TULOSLASKELMA	v. 2020	v. 2019	Muutos %
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 491 200,00	1 491 200,00	0,0
Tuet ja avustukset	85 707,40	67 195,64	27,5
Muut tuotot	46 448,21	61 228,48	-24,1
Yhteensä	1 623 355,61	1 619 624,12	0,2
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	820 194,91	849 659,33	-3,5
Henkilöstösivukulut	147 239,84	152 060,94	-3,2
Palvelujen ostot	233 341,23	264 529,22	-11,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	25 277,23	15 844,24	59,5
Muut toimintakulut	106 446,51	112 640,04	-5,5
Yhteensä	1 332 499,72	1 394 733,77	-4,5
TOIMINTAKATE	290 855,89	224 890,35	29,3
Korkotuotot	2,99	50,02	-94,0
Korkokulut	-1 696,28	-977,63	73,5
Muut rahoituskulut	-51,50	-11,68	340,9
Yhteensä	-1 744,79	-939,29	85,8
VUOSIKATE	289 111,10	223 951,06	29,1
TILIKAUDEN TULOS	289 111,10	223 951,06	29,1
Varausten ja rahastojen muutokset			
Rahastojen vähennys			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	289 111,10	223 951,06	29,1
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	121,8 %	116,1 %	

3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 31.12.2020

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	v. 2020	v. 2019
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	289 111,10	223 951,06
Toiminnan rahavirta	289 111,10	223 951,06
Rahoituksen rahavirta		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 622 302,80	3 331 567,23
Saamisten muutos	2 231 847,96	-2 609 364,12
Korottomien velkojen muutos	-521 586,00	-599 154,32
Rahoituksen rahavirta	87 959,16	123 048,79
Rahavarojen muutos	377 070,26	346 999,85
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	745 488,25	368 417,99
Rahavarat 1.1.	368 417,99	21 418,14
	377 070,26	346 999,85
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	366 141	75 498,44
Lainanhoitokate	171,4	225,5
Kassasta maksut, euro	1 334 248	1 395 723
Kassan riittävyys, pv	204	96

3.3 Tase ja sen tunnusluvut 31.12.2020

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	Tase 31.12.2020	Tase 31.12.2019	Muutos €
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineelliset hyödykkeet			
Muut aineelliset hyödykkeet	17 659,73	17 659,73	0,00
Sijoitukset			0,00
Osakkeet ja osuudet	474 481,53	474 481,53	0,00
Muut lainasaamiset	252 281,89	252 281,89	0,00
	<u>726 763,42</u>	<u>726 763,42</u>	0,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	744 423,15	744 423,15	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Valtion toimeksiantojen ps-tili	3 676 461,89	3 400 941,86	275 520,03
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntireskontrasaatavat	2 785,64	4 379,40	-1 593,76
Muut saamiset	5 333 087,85	7 570 293,82	-2 237 205,97
Siirtosaamiset	33 993,81	27 042,04	6 951,77
	<u>5 369 867,30</u>	<u>7 601 715,26</u>	-2 231 847,96
Rahat ja pankkisaamiset	745 488,25	368 417,99	377 070,26
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	<u>6 115 355,55</u>	<u>7 970 133,25</u>	-1 854 777,70
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 536 240,59	12 115 498,26	-1 579 257,67
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	439 820,39	439 820,39	0,00
Edellisen tilikauden ylijäämä	478 015,92	254 064,86	223 951,06
Tilikauden yli/-alijäämä	289 111,10	223 951,06	65 160,04
Oma pääoma yhteensä	<u>1 206 947,41</u>	<u>917 836,31</u>	289 111,10
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot	8 995 162,83	10 341 945,60	1 346 782,77
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen			
Saadut ennakot	98 424,00	619 853,28	521 429,28
Ostovelat	26 199,44	37 593,56	11 394,12
Muut tilivelat	87 246,54	59 188,70	-28 057,84
Siirtovelat	122 260,37	139 080,81	16 820,44
	<u>334 130,35</u>	<u>855 716,35</u>	521 586,00
Vieras pääoma yhteensä	<u>334 130,35</u>	<u>855 716,35</u>	-521 586,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 536 240,59	12 115 498,26	-1 579 257,67
Omavaraisuusaste %	11,6	8,0	
Rahoitusvarallisuus €/asukas	85 €	104 €	
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	14,5	14,6	
Lainakanta 31.12.	0	0	
Asukasmäärä	68 158	68 437	

3.4 Talousarvion toteutuminen 2020

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN KOHDITTAIN

Kohta	Määräraha 2020	Toteutunut 2020	Poikkeama	Tot %	Toteutunut 2019	Muutos % ed. v
Liiton lakisäätötoiminta						
Tulot	8 000	6 803	-1 197	85,0	17 194	-60,4
Menot	-1 134 800	-911 118	223 682	80,3	-963 436	-5,4
Yhteensä netto	-1 126 800	-904 315	222 485	80,3	-946 242	-4,4
Liiton muu toiminta						
Tulot	40 500	40 425	-75	99,8	40 051	0,9
Menot	-259 760	-250 895	8 865	96,6	-237 516	5,6
Yhteensä netto	-219 260	-210 470	8 790	96,0	-197 465	6,6
Hallinto						
Tulot	1 000	0	-1 000	0,0	0	0,0
Menot	-132 700	-87 304	45 396	65,8	-99 611	-12,4
Yhteensä netto	-131 700	-87 304	44 396	66,3	-99 611	-12,4
Liiton hallinnoimat hankkeet						
Tulot	96 875	84 928	-11 948	87,7	71 179	19,3
Menot	-110 315	-84 928	25 388	77,0	-95 110	-10,7
Yhteensä netto	-13 440	0	13 440	0,0	-23 931	0,0
Rahoitus						
Kuntien osuudet	1 491 200	1 491 200	0	100,0	1 491 200	0,0
Korkokulut	0	0	0		0	
Rahastojen vähennys	0	0	0		0	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	0	289 111	289 111		223 951	

3.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut 31.12.2020

KONSERNITULOSLASKELMA

	v. 2020	v. 2019	Muutos %
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot	1 494 093,24	1 492 618,28	0,1
Tuet ja avustukset	85 707,40	362 994,98	-76,4
Muut tuotot	46 448,21	61 228,48	-24,1
Yhteensä	1 626 248,85	1 916 841,74	-15,2
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	814 885,29	877 086,10	-7,1
Henkilöstösivukulut	152 549,46	163 786,58	-6,9
Palvelujen ostot	273 884,36	540 090,06	-49,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	37 292,84	32 004,56	16,5
Muut toimintakulut	26 792,09	47 782,12	-43,9
Yhteensä	1 305 404,04	1 660 749,42	-21,4
TOIMINTAKATE	320 844,81	256 092,32	25,3
Korkotuotot	2,99	50,02	-94,0
Korkokulut	2 985,89	3 320,82	
Muut rahoituskulut	1 752,38	1 018,91	
Yhteensä	-4 735,28	-4 289,71	10,4
VUOSIKATE	316 109,53	251 802,61	25,5
POISTOT			
Suunnitelman mukaiset poistot	27 098,08	27 865,54	
TILIKAUDEN TULOS	289 011,45	223 937,07	29,1
Varausten ja rahastojen muutokset			
Rahastojen vähennys			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	289 011,45	223 937,07	
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	124,6 %	115,4 %	
Vuosikate/poistot, %	1171 %	904 %	

3.6 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 31.12.2020

KONSERNIRAHOTUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	v. 2020	v. 2019
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	316 109,53	251 802,61
Toiminnan rahavirta	316 109,53	251 802,61
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-25 420,00	-45 318,31
	-25 420,00	-45 318,31
Muut maksuvalmiuden muutokset		
	-1 622	3 331
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	302,80	567,23
	2 231	-2 609
Saamisten muutos	661,03	128,78
Korottomien velkojen muutos	-521 073,59	-592 798,35
	88 284,64	129 640,10
Rahoituksen rahavirta	62 864,64	84 321,79
Rahavarojen muutos	378 974,17	336 124,40
Rahavarat 31.12	813 670,41	434 696,24
Rahavarat 1.1.	434 696,24	98 571,84
	378 974,17	336 124,40

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja inv. rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta (1000€)	326,83	22,03
Investointien tulorahoitus %		
Kassasta maksut, euro	1 302 418	1 657 429
Kassan riittävyys, pv	228	96
Lainanhoitokate	107	77

Investointien tulorahoitus% = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv) $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

3.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut 31.12.2020

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	Tase 31.12 2020		Tase 31.12 2019	
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Maa-alueet	41 629,88		41 629,88	
Liittymismaksut	2 209,99		2 209,99	
Rakennukset ja rakennelmat	443 947,88		470 921,54	
Koneet ja kalusto	373,26		497,68	
Muut aineelliset hyödykkeet	17 659,73	505 820,74	17 659,73	532 918,82
Sijoitukset				
Muut lainasaamiset	<u>252 281,89</u>	<u>252 281,89</u>	<u>252 281,89</u>	252 281,89
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
Valtion toimeksiantojen ps-tili		3 676 461,89		3 400 941,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	2 785,64		4 379,40	
			7 663	
Muut saamiset	5 426 939,21		958,25	
Siirtosaamiset	33 993,81		27 042,04	
Rahoitusarvopaperit				
Rahat ja pankkisaamiset	<u>813 670,41</u>	<u>6 277 389,07</u>	<u>434 696,24</u>	<u>8 130 075,93</u>
		<u>10 711</u>		<u>12 316</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		953,59		218,50
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma	439 820,39		439 820,39	
Vararahasto	41 629,88		41 629,88	
SVOP rahasto	45 140,00		45 140,00	
Muut rahastot	249 191,99		249 191,99	
Edellisen tilikauden ylijäämä	109 177,66		-114 759,41	
Tilikauden ylijäämä	<u>289 011,45</u>	<u>1 173 971,37</u>	<u>223 937,07</u>	884 959,92
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Valtion toimeksiannot		8 995 162,83		10 341 945,60
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		179 531,40		204 951,40
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 420,00		25 420,00	
Saadut ennakot	98 424,00		619 853,30	
Ostovelat	28 944,20		39 631,64	
Muut velat	87 425,40		59 560,15	
Siirtovelat	<u>123 074,39</u>	<u>363 287,99</u>	<u>139 896,49</u>	<u>884 361,58</u>
		<u>10 711</u>		<u>12 316</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		953,59		218,50
Omavaraisuusaste %	11,0		7,2	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	27,3		24,5	
Konsernin lainakanta 31.12.	204 951		230 371	
Lainat ja vuokratvuodot	204 951		230 371	
Konsernitaseeseen yhdisteltävät yhteisöt:				
KP-Copra Invest Oy	100 %		100 %	
Kiinteistö Oy Säästötorni	100 %		100 %	

4 LIITETIEDOT

4.1 Liiton tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jakso- tusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien ja sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset on merkitty taseessa hankintameno-
noon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tilinpäätöksen esittämistapa

Vertailuvuoden 2019 tuloslaskelma on esitetty tilinpäätöksessä ilman maakuntauudistuk-
sen lukuja.

Suunnitelman mukaisia poistoja ei ole.

Tuloslaskelma ja tase ovat kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisia, niiden
esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä vuodesta.

Edelliseen tilikauteen liittyviä oikaisuja tai virheiden korjauksia ei ole.

4.2 Liiton tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

TOIMINTATUOTOT TULOLAJEITTAIN	2020	2019
Jäsenkuntien maksusuudet	1 491 200,00	1 491 200,00
Tuet ja avustukset	85 707,40	67 195,64
Muut toimintatuotot	46 448,21	61 228,48
Toimintatuotot yhteensä	<u>1 623 355,61</u>	<u>1 619 624,12</u>
PALVELUJEN OSTOT	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot	233 341,23	264 529,22
Yhteensä	<u>233 341,23</u>	<u>264 529,22</u>

4.3 Liiton tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

PYSYVÄT VASTAAVAT	Saldo 1.1.2020	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12.2020
Aineelliset hyödykkeet				0
Muut aineelliset hyödykkeet	17 659,73	0,00	0,00	17 659,73
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	474 481,53	0,00	0,00	474 481,53
Muut lainasaamiset	252 281,89	0,00	0,00	252 281,89
Yhteensä	744 423,15	0,00	0,00	744 423,15

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Toimeksiantojen varat	3 400 941,86	275 520,03	0,00	3 676 461,89
-----------------------	--------------	------------	------	--------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT	Saldo 1.1.2020	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12.2020
Myyntireskontrasaamiset	4 379,40		-1 593,76	2 785,64
			-2 237	
Muut saamiset	7 570 293,82		205,97	5 333 087,85
Siirtosaamiset	27 042,04	6 951,77		33 993,81
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	368 417,99	377 070,26		745 488,25
			-2 238	
Yhteensä	7 970 133,25	384 022,03	799,73	6 115 355,55

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Lyhytaikaiset siirtosaamiset	2020	2019
Hankkeiden rahoitusosuudet	29 773,81	23 372,22
Kelan korvaus työterveyshuollosta	3 660,00	3 660,00
Muut tulojäämät	560,00	9,82
Yhteensä	33 993,81	27 042,04

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMA PÄÄOMA	Saldo 1.1.2020	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12.2020
Peruspääoma 1.1.	439 820,39	0,00	0,00	439 820,39
Edellisten tilikausien ylijäämä	478 015,92			478 015,92
Tilikauden yli-/alijäämä		289 111,10		289 111,10
Yhteensä	917 836,31	289 111,10	0,00	1 206 947,41

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	619 853,28	0,00	-521 429,28	98 424,00
Ostovelat	37 593,56	0,00	-11 394,12	26 199,44
Muut tilivelat	59 188,70	28 057,84	0,00	87 246,54

Siirtovelat	139 080,81	0,00	-16 820,44	122 260,37
Yhteensä	855 716,35	28 057,84	-549 643,84	334 130,35

SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Lyhytaikaiset siirtovelat	2020	2019
Lomapalkkajaksotus	121 439,65	139 080,81
	121 439,65	139 080,81

4.4 Liiton jäsenkuntien maksuosuudet ja peruspääoman jakaantuminen jäsenkuntien kesken

KUNTA	MAKSUOSUUDET V. 2020	MAKSUOSUUDET V. 2019	Liitetietotosite
Halsua	24 933	24 886	1
Kannus	117 753	117 310	
Kaustinen	91 450	91 574	
Kokkola	1 019 950	1 014 202	
Lestijärvi	15 773	16 768	
Perho	60 460	60 780	
Toholampi	66 603	67 836	
Veteli	67 758	68 346	
Reisjärvi	13 004	14 114	
Kinnula	7 656	8 309	
Kruunupyy	5 860	7 075	
Yhteensä	1 491 200	1 491 200	

OSUUS PERUSPÄÄOMAAN 31.12.2020

Halsua	7 837,01
Kannus	37 176,47
Kaustinen	25 461,26
Kokkola	300 000,23
Lestijärvi	4 927,51
Perho	14 694,31
Toholampi	21 427,03
Veteli	21 287,55
Reisjärvi	5 357,64
Kinnula	0
Kruunupyy	1 651,38
Yhteensä	439 820,39

4.5 Liiton vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

LEASING-/VUOKRAVASTUUT					
		KOKONAISTOTEUTTAMIS- AIKA	TOTEUMA 2020	2021	LIITE- TIETO- TOSITE
Monitoimilaite	Danske Finance Oy	28.11.2019-24.11.2023	2 268	2268	2
Leasingvastuut yhteensä 6804 €. Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.					

MUUT VASTUUSITOUMUKSET					
		KOKONAISTOTEUTTAMIS- AIKA	TOTEUMA 2020	ARVIO 2021	ARVIO 2022
Tilintarkastuspalvelut	BDO Oy (TP2019 asti) TALVEA Oy	Tilikaudet 2020-2023	8 181,25 5 538	14 450	14 450
Taloushallintopalvelut	Kokkolan kaupunki		18 991,20	20 000	20 000
IP Brysselin toimisto	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto		19 071,87	20 000	20 000
Tilastoyhteistyö	Kaustisen stk/Lesti- järvi	toistaiseksi voimassa	5 442,16	5 500	5 500
Maakuntakaava-ai- neiston ylläpito / In- spire	Lounaispaikka	toistaiseksi voimassa	2 000	2 000	2000
Palvelumaksu	Suomen Kuntaliitto	toistaiseksi voimassa	12 000	12 000	12 000
IT-sopimukset	Canorama	toistaiseksi voimassa	8 200	8 200	8 200
IT yhteistyö	KP koulutusyhtymä	toistaiseksi voimassa	1 200	1 200	1 200
Yrityслиittymä	Elisa Oyj	toistaiseksi voimassa	2 078	2 078	2 078
Hankintarengas	Soite		500	500	500
6365 M-Files	Kosila Oy	toistaiseksi voimassa	3 038	3 040	3 040
Liiteri -palvelu	Suomen ympäristö- keskus		6 500	6 500	6 500
Kioski 2.0 -rakennus- investointisovellus	Vaasan kaupunki	2019-2020 (uusi sopimus 2021- 2022)	300	550	550

4.6 Liiton jäsenyydet

JÄSENMAKSUT YHTEISÖILLE	2020	2019
Keski-Pohjanmaan/Pohjanmaan kauppakamari	350	350
Suomen kotiseutuliitto	860	860
Kokkolan kaupunginteatterin kannatusyhdistys	181,82	182
Oskari Tokoi Seura	35	35
Chydenius-instituutin kannatusyhdistys	500	500
AER:n jäsenmaksu	2429	2496
Merenkurkun neuvosto	8900	8 900
Keski-Pohjanmaan liikunta	110	110
Kasitie		125

4.7 Liiton henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstö

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.	2020	2019	Liitetietotosite
Lakisääteinen toiminta	16	16	3
Muu kehittämistoimi	1	1	
Yhteensä	17	17	

HENKILÖSTÖKULUT	2020	2019
Palkat ja palkkiot	820 194,91	882 177,85
Eläkevakuutusmaksut	137 151,94	149 992,40
Muut henkilösivukulut	15 397,52	13 794,14
Henkilöstökorvaukset	-5 309,62	-5 091,75
Yhteensä	967 434,75	1 040 872,64

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut

PUOLUE/ PUOLUESYHDISTYS	2020	2019	Liitetietotosite
Suomen keskusta Kokkolan kunnallisjärjestö	20	34	4
Kokkolan vihreät	40	40	5
Pohjanmaan sosiaalidemokraatit ry	1645	1343	6
Perussuomalaisten Kokkolan paikallisyhdistys	75	10	7
Pohjanmaan kokoomus	890	912	8
Keskustan Keski-Pohjanmaan piiri ry	142	139	9
Kristillisdemokraatit K-P:n piiri ry	175	185	10
Vetelin Perussuomalaiset ry	142	135	11
Yhteensä	3129	2798	

Tilintarkastajan palkkiot

Keski-Pohjanmaan liiton tilintarkastusyhteisöksi vuosille 2020-2023 (optio +2 vuotta) valittiin maakuntavaltuuston päätöksellä, 11.6.2020 (9 §), TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy.

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2020	2019
BDO Auditor Oy	8 181,25	14 893,95
TALVEA Oy	5 538	
Yhteensä	13 719,25	14 893,95

4.8 Liiton välitysvarat

	Saldo 1.1.2020	Lisäys	Palautukset	Kirjatut päätökset	Saldo 31.12.2020
MKR, maakunnan kehittämiserä	58091,13	458000		144329,12	371762,01
EU-RAHA, ohjelmakausi 2014-2020	6665013,14	128074	152110,52	1453144	5492053,66
Yhteensä	6723104,27				5863815,67

4.9 Liiton myöntämä hankerahoitus vuonna 2020

EU-HANKKEET	HAKIJA	KOKONAISTOTEUTTAMIS-AIKA	MYÖNETTY € 2020
A71949 Biline- turvallisuuteen liittyvät digitaaliset ratkaisut	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.6.2016-31.12.2019	90 756,36
A72126 Viskuri-maaseutuyrittämisen kehittämisshanke	ProAgria Keski-Pohjanmaa ry	16.3.2016-31.3.2020	74 075,92
A72417 EVAKOT-Energian varastoinnin ja käytön optimoinnin työkalut (investointiosio)	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.1.2017-31.10.2020	49 444,31
A72402 EVAKOT-Energian varastoinnin ja käytön optimoinnin työkalut (kehittämissosio)	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.1.2017-31.10.2020	75 680,98
A72483 eKeski-Pohjanmaa. Sähköisten ja videoavusteisten palveluiden kehittämisshanke	Lestijärven kunta	1.12.2016-30.11.2019	40 588,59
A72948 VASTE-Vähähiilisen logistiikan palvelualusta (investointiosio)	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.6.2017-31.12.2020	6 870,96
A72942 VASTE-Vähähiilisen logistiikan palvelualusta (kehittämissosio)	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.6.2017-31.12.2020	120 665,80
A72947 Serviisi, investointihanke, Uuden sukupolven vuorovaikutteisen robotiikan ja älykkään automaation hyödyntäminen Keski-Pohjanmaan alueen PK-yrityksissä	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.6.2017-31.12.2020	54 458,27
A72943 Serviisi, TKI-hanke, Uuden sukupolven vuorovaikutteisen robotiikan ja älykkään automaation hyödyntäminen Keski-Pohjanmaan alueen PK-yrityksissä	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.6.2017-31.12.2020	108 678,78
A74460 LoRE - Long Range Environmental Monitoring Network	Jyväskylän yliopisto	1.6.2018-31.5.2021	44 374,02
A74525 TEHO - Teknologian kautta tietoa kotona hoidettavan tueksi	Jyväskylän yliopisto	1.8.2018-31.7.2022	88 010,88
A 74527 Biolit	Kokkolanseudun Kehitys Oy	1.1.2019-31.10.2021	65 740,62

A74636 Kyytiin2 - Tavara- ja henkilöliikenteen yhdistely yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyönä	Lestijärven kunta	1.1.2019-31.12.2021	52 663,57
A74635 WaterPro - Kiertotalouden uudet prosessit veden ja jäteveden käsittelyssä	Jyväskylän yliopisto	1.5.2018-31.12.2021	125 359,33
A74972 Widen Your Market - Invest in Export	Osuuskunta Viexpo	1.5.2019-31.12.2020	42 519,01
A75118 Biovalley Finland	Jyväskylän yliopisto	1.6.2019-31.5.2022	68 382,58
A75251 DiVes - Digitalisaation ja IoT:n hyödyntäminen veden käyttöön ja tuotantoon liittyvissä ekosysteemeissä	Jyväskylän yliopisto	1.6.2019-31.5.2022	81 293,67
A75247 RoboSote	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.9.2019-31.8.2022	72 578,65
A75252 RoboSote investointihanke	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.9.2019-31.8.2022	23 638,20
A75250 Reittien ja matkailupalvelujen Keski-Pohjanmaa vaihe II	Kokkolanseudun Kehitys Oy	1.10.2019-30.9.2022	48 616,63
A75425 Luova kampus 2020 - investointihanke	Keski-Pohjanmaan Koulutus-kuntayhtymä	1.9.2019-31.10.2021	121 569,00
A75423 Luova kampus 2020 - kehittämishanke	Keski-Pohjanmaan Koulutus-kuntayhtymä	1.9.2019-31.8.2022	67 559,94
A75498 MAJAKKA - digitalisaation työkalupakista eväät vähähiiliseen teollisuuteen	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.4.2019-31.3.2022	66 928,04
A75548 CarboTech - Biomassapohjaiset hii-liapplikaatiot (kehittämisosio)	Oulun Yliopisto	1.5.2019-30.4.2022	99 356,89
A75549 CarboTech - Biomassapohjaiset hii-liapplikaatiot (investointiosio)	Oulun Yliopisto	1.5.2019-30.4.2021	66 440,19
A75771 HABITUS - Hajautettu biokaasun tuotanto ja nesteytys Suomessa (investointiosio)	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.1.2020-31.12.2022	262,40
A75770 HABITUS - Hajautettu biokaasun tuotanto ja nesteytys Suomessa (kehittämisosio)	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.1.2020-31.12.2022	6 657,57
A75773 MAAKIERTO KP - Hidasliukaisen N/P-riikkaan maanparannusaineen valmistaminen hyödyntäen maa-alkaliaktivoitua tuhkaa sekä teollisuuden ja biotalouden sivuvirtoja Keski-Pohjanmaan alueella	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.1.2020-31.12.2022	22 571,88
A75772 Biline2 - Kokkolan sataman ja suurteollisuusalueen digitaalinen tiedolla johtaminen	Centria ammattikorkeakoulu Oy	1.1.2020-1.9.2022	38 694,11
Yhteensä			1 824 437,15

4.10 Liiton hallinnoimat hankkeet vuonna 2020

	Hanke	Kokonais-toteuttamisaika	Talousarvio 2020	Toteutuma 2020	RAHOITUS 2020			Liitto	Liitto - 2021 varaus
					EU	MKR	Muut		
1504	Digituki	2019-2020	34 500	19 318,12	13522,68		5295,60	499,84	6712
1513	KP-Turve	2020-2021	0	1666,35				1666,35	1336
1514	Korona-Exit	2020	0	674,59				674,59	

4.11 Konsernitilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty molemmat konsernin tytäryhteisöt.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kuntayhtymän ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintakaudelle.

Konsernitilinpäätöksen esittämistapa

Vertailuvuoden 2019 tuloslaskelma sisältää maakuntaudistuksen esivalmisteluvaiheen luvut.

4.12 Konsernitaseen liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa-alueet	Liittymismaksut	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	41629,88	2209,99	470921,54	497,68	17659,73	532918,82
Tilikauden lisäys			0,00			0,00
Tilikauden poisto *	0,00	0,00	-26973,66	-124,42	0,00	-27098,08
Poistamaton hankintameno 31.12	41629,88	2209,99	443947,88	373,26	17659,73	505820,74
*Kiint Oy Säästötorin poistoja ei ole oikaistu konsernin suunnitelman mukaisiksi						

SIJOITUKSET	Osakkeet ja osuudet			Muut lainasaamiset
	Osakkeet	Eliminoitu osakkeet	Yht	
Kiinteistö Oy Säästötorni	466 072,13	-466 072,00	0	252 281,89 (laina Kalvinit Oy)
K-P Copra Oy	8 409,90	-8 410,00	0	
Yhteensä	474 482,03	482,00	0	

TOIMEKSIANTOJEN VARAT	Saldo 1.1.	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12
Valtion toimeksiannot	3 400 942,00	275 520,03	0,00	3 676 462,03

LYHYTAIKAISET SAAMISET	Saldo 1.1.	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12
Myyntisaamiset	4379,40		-1593,76	2785,64
Muut saamiset	7663958,25		-2237019,04	5426939,21
Siirtosaamiset	27042,04	6951,77		33993,81
Yhteensä	7695379,69	6951,77	-2238612,80	5463718,66

Tytäryhteisö	K-P Copra Invest Oy	Kiinteistö Oy Säästötorni
Omistusosuus	100 %	100 %
Tilikauden voitto/-tappio	-127	27
Oma pääoma taseessa	100 663	340 842

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMA PÄÄOMA	Saldo 1.1.	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12
Peruspääoma	439 820,00	0,00	0,00	439 820,00
Osake tai sitä vastaava pääoma	0,00		0,00	0,00
Vararahasto	41 628,99			41 628,99
Muut rahastot	294 331,99		0,00	294 331,99
Edellisten tilikausien ylijäämä	109 177,66		0,00	109 177,66
Tilikauden ylijäämä	0,00	289 011,45	0,00	289 011,45
Yhteensä	884 958,64	289 011,45	0,00	1 173 970,09

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	Saldo 1.1.	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12
Valtion toimeksiannot	10 341 945,60		-1 346 782,77	8 995 162,83

VIERAS PÄÄOMA	Saldo 1.1.	Lisäys	Vähennys	Saldo 31.12.
Pitkäaikainen				
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	204 951,40		-25 420,00	179 531,40
Lyhytaikainen				
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	25 420,00		0,00	25 420,00
Saadut ennakot	619 853,30		-521 429,30	98 424,00
Ostovelat	39 631,64		-10 687,44	28 944,20
Muut velat	59 560,15	27 865,25		87 425,40
Siirtovelat	139 896,49		-16 822,10	123 074,39
Yhteensä	1 089 312,98	27 865,25	-27 509,54	363 287,99

PITKÄAIKAISET VELAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	27 011,4	52 431,4
Yhteensä	27 011,4	52 431,4

LAINOJEN VAKUUDEKSI ANNETUT KIINNITYKSET

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Rahoitus- ja vakuutuslaitoslainojen vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	336 375,85	336 375,85
Yhteensä	336 375,85	336 375,85

SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Lomapalkkajaksotus	121 439,65	139 080,81
	121 439,65	139 080,81

5 LUETTELOT JA SELVITYKSET

5.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Päiväkirja
Pääkirja
Tasekirja

5.2 Käytetyt tosittelajit

Tositelaji (TT)	Tapahtumanumerosta	Tapahtumanumeroon
10 Pääkirjatapahtumat	100001762	100002143
10 Viiteajot	100001699	100002071
10 Käsin kuittaukset	100001701	100002030
11 Jaksotukset	110000102	110000110
20 Toimittajalaskut	200002752	200003488
30 Asiakaslaskut	40300000322	40300000462
61 Pegasos Palkat	600000773	600000939
62 Populus Matkalaskut	600000774	600000872
65 Basware maksuliikenne	600000775	600000953

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

6.1 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Kokkolassa 22.3.2021

KESKI-POHJANMAAN MAAKUNTAHALLITUS

6.2 Tilintarkastusmerkinnät

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

Kokkolassa . päivänä _____ kuuta 2021

_____
 Marko Paasovaara
 Tilintarkastaja
 CEO/KHT JHT/KTM HHJ
 TALVEA Oy

7 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Toteutuminen tileittäin
 Tase-erittelyt ja liitetietotositteet
 Konsernitaseen yhdistäminen
 Kiinteistö Oy Kokkolan Säästötorin tuloslaskelma
 KP-Cobra Invest Oy kirjanpito
 Tililuettelo

Varmentavat asiakirjat säilytetään erikseen sidottuna.

Keski-Pohjanmaan liiton tilinpäätös 2020